

W POLSCE: Strajk • Na ulice! • Możliwość aresztowania Wałęsy
• Groźba ataku na kościoły - str.5

ECHO TYGODNIA

ECHO
WEEKLY

Niecenzurowany magazyn dla każdego

\$1

Nr 46 Toronto 25 sierpnia 1983

-19 SIERPNI O 11 WIECZOR Polska Agencja Prasowa donosiła, że prezydent miasta Warszawy w mundurze generała, rozwiązał Związek Literatów Polskich Srodowisko pisarzy poinformowało, że tego samego wieczoru wezwano do generała Zarząd Główny Związku, by mu wręczyć rozkaz o rozwiązaniu ZLP

ZLP podzielił więc los Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, Związku Polskich Artystów Plastyków, w który uderzono w czerwcu br., po krótkim okresie przywrócenia jego działalności, stowarzyszenia filmowców, niezależnego zrzeszenia studenckiego, wreszcie - samej Solidarności

ROZWIĄZANIE ZLP

Chodziło właśnie o Solidarność - pisarze, tak jak poprzednio plastycy i aktorzy, odmówili odcięcia się od Solidarności i jej potępienia. Odmówili też na wniosek uchwalenia rezolucji proponowanej przez grupkę pisarzy partyjnych, w której pisarze oddaliby się na usługi partii. Pisarze otwarcie deklarowali się po stronie ideałów Solidarności i nic nie mogło ich złamać

Rozwiązanie ZLP wywołało szok w Polsce, zwłaszcza wśród twórców i inteligencji

Dokonczenie na str. 6

Młosz: analogia

z okupacją hitlerowską

Do głosów protestu przeciw rozwiązaniu ZLP przyłączył się oddział amerykańskiego PEN Clubu i 4 inne organizacje pisarzy amerykańskich. W Niemczech Zachodnich oświadczenia protestacyjne ogłosiło Zrzeszenie Pisarzy Niemieckich oraz zachodni-niemiecki oddział Pen Clubu

Swoją rolę w obronie polskich pisarzy podniósł też najbardziej znany w świecie poeta polski, laureat Nobla, Czesław Miłosz

Związek Zawodowy Literatów Polskich powstał zaraz po pierwszej wojnie światowej, gdy tylko Polska odzyskała niepodległość. Patronował jego utworzeniu Stefan Żeromski. Związek postanowił być kontynuatorem humanistycznej tradycji kultury polskiej i ideologie totalitarne były mu obce

Podczas II Wojny Światowej nie mógł działać jawnie, pod okupacją (zamiast słyszalności na krótkich falach) dzięki podziemnym wydawnictwom i tajnym wieczorom autorskim. Utrzymane też zostały świadczenia socjalne. Lokal związku przy ulicy Foksal wykorzystany był na stołówkę zapewniającą członkom tańsze obiady. Zawarto też umowę z Miejską Kasą Komunalną, która udzielała literatom pożyczek na dogodnych warunkach

Niewiele ludzi wie, że we Lwowie, prezes miejscowego oddziału Związku, Osiar Ortwin, odmówił uznania nowego związku założonego przez władze sowieckie i nadal urzędował w siedzibie organizacji

Po roku 45 Związek wznowił działalność. W roku 49 związek zawodowy zmienił nazwę na Zwią-

zek Literatów Polskich. Przejął też funkcje przedwojennego stowarzyszenia i w znacznym stopniu jego program. Mimo silnych nacisków zewnętrznych zdołał na ogół uchronić pisarzy od represji, niezależnie od ich poglądów politycznych

Jan Szczepanski, prezes zdelegalizowanego obecnie Związku, zasługuje na najwyższy szacunek za wierność zasadom, które są drogą ogromnej większości jego kolegów

Należałem do Związku od roku 1933. Podczas mojej wizyty w Polsce, za Solidarności, latem 1981 roku, dowiedziałem się, że nigdy nie zostałem skreślony z listy członków. Mimo że znaczki z moim portretem są w obiegu, mimo że jestem podawany za laureata Nobla reprezentującego Polskę, nie Amerykę, zostałem razem z innymi moimi kolegami pisarzami pozbawiony jednego z podstawowych praw człowieka, prawa do stowarzyszania się

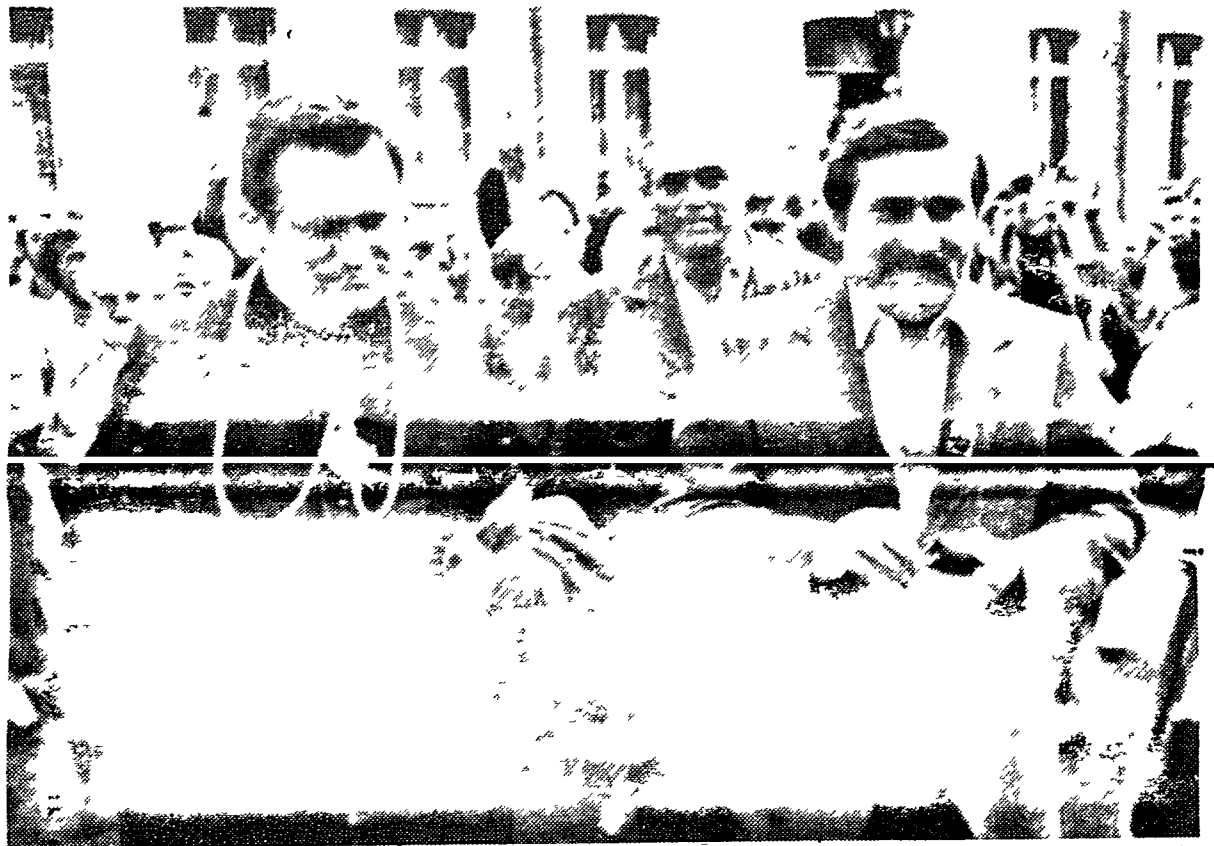
Według ustaw specjalnych, za przynależność do zdelegalizowanej organizacji grozi kara trzech lat więzienia. Tego rodzaju polityczne posunięcia mają długą historię i zawsze okazywało się, że policyjny system, w walce z pisarzami, w ostatecznym rachunku przegrywał. Można tylko się dziwić, że właśnie w Polsce, w kraju o licznych tego rodzaju doświadczeniach, władze wybrały grę w której przegrana (zamiast słyszalności)

Nasuwają się analogia z czasami okupacji hitlerowskiej

Czesław Miłosz

Jest to oświadczenie, które poeta złożył w Kalifornii, transmitowane we wtorek 23 sierpnia na antenie Radia Wolna Europa.

DRAMATYCZNE DNI W KRAJU

United Press International

Niedziela, 21 sierpnia. Ks. Henryk Jankowski i Lech Wałęsa podczas mszy św. w kościele św. Brygidy w Gdańsku

Były to najbardziej dramatyczne dni od czasu pielgrzymki Papieża

● W miarę, jak zbliżała się rocznica powstania wolnego związku zawodowego, narastała fala pokojowego protestu. Podziemna Solidarność apelowała kilkakrotnie o bojkot komunikacji i prasy na 31 sierpnia i zwolnienie tempa pracy - potocznie określane jako strajk włoski. Strajki włoskie miały się zacząć już 23-go. 22-go minął termin podjęcia przez władze rozmów z Wałęsą, wyznaczony przez Solidarność. Poprzednio związek zapowiedział protesty, gdyby władze nie zgodziły się na te rozmowy

● W Gdańsku były demonstracje, rozpraszane przez policję, aresztowania i wyroki skazujące zatrzymanych na grzywny

● Wałęsa niemal codziennie zwracał się do robotników i do opinii w kraju i na świecie, podkreślając, że zwycięstwo wolnych związków jest nieuchronne. Poparł protesty zapowiedziane przez podziemną Solidarność. Wypowiedział się przeciw zniesieniu sankcji amerykańskich wobec PRL. W poniedziałek 22 sierpnia stwierdził, że możliwe, iż zostanie aresztowany

● Kościół nadal donosnie dopominał się o prawa pracownicze i prawa obywatelskie w Polsce, kontynuując w kazaniach i publicznych wystąpieniach tematy podniesione 15 sierpnia w Częstochowie, kiedy biskup Zbigniew Krzyszewski na Jasnej Górze, w obliczu 300 tys. pielgrzymów z całej Polski, modlił się do Matki Boskiej o przywrócenie łaski wolności obywatelskich i religijnych. Nie są to przywileje, powiedział, lecz nasze prawa - prawo do Boga, prawo do chleba i prawo do wolnej ojczyzny. Biskup przy-

pominał też "cud nad Wisłą" z 1920 r., kiedy Polacy pokonali armię sowiecką

● Władze zachowywały się nerwowo i nasiliły represje. Na Wybrzeżu wprowadziły, w oparciu o najnowsze ustawy, ostre przepisy, które są praktycznie przywróceniem stanu wojennego

Przed północą, w piątek 19 sierpnia, władza rozwiązała Związek Literatów Polskich. Nie udało się złamać oporu pisarzy, którzy konsekwentnie odmawiali potępienia Solidarności i oddania się w służbę partii

Rozpętano przeciw nim kampanię propagandową w prasie, radio i telewizji. Nasilono też bardzo coraz brutalniejsze i coraz bardziej absurdalne ataki propagandy na Wałęsę, określając go m.in. jako "Jankesa z Gdańska"

● Moskwa publicznie zaatakowała Kościół i Solidarność. W sobotę 20 bm. wieczorem, szef Wydziału Informacji Międzynarodowej KC KPZR Zamiatin oskarżył część polskiego Kościoła o popieranie kontrrewolucjonistów, którzy chcą obalić komunizm

● Amerykański senator Dodd, po powrocie z Polski, gdzie m.in. przez 4 godziny rozmawiał z Wałęsą, wyraził się o nim w bardzo pochlebnych słowach: "ma wewnętrzny kompas moralny", wywiera wrażenie swą inteligencją

● Członkowie Kongresu USA, na wzywanie w Warszawie, oświadczyli Jaruzelskiemu, że sankcje amerykańskie zostaną zniesione tylko, jeśli przestanie się w Polsce naruszać prawa człowieka

Szczegóły wydarzeń tygodnia na tej i sąsiednich stronach Echa Tygodnia

ECHO TYGODNIA

Niecenziowany magazyn dla każdego

wydają:

JACEK ADOLF I ZBIGNIEW FARMUS

redagują:

Jacek Adolf, Grazyna Farmus, Zbigniew Farmus,
Zofia Boncza, Leszek Mech, Magdalena i Marek
Czyżycy i inni
Przedstawiciel Tadeusz Shopian

ADRES ECHA TYGODNIA**Tylko dla korespondencji****393 SHAW St.****M6J 2X4 TORONTO, Ontario****531-5523**

UWAGA dyzury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5

2 kolumny x 1 cal \$ 10

1 kolumna x 2 cale \$ 10

1/2 strony \$ 175

1 strona - \$ 350

Stale ogłoszenia w kąci handlowym

3 miesiące \$ 42

Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy

1 jej poszukiwaniu bezpłatnie

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w artykułach i materiałach

Prenumerata półroczna \$ 25, roczna \$ 50

Za prześladowanych

Modlitwa Ojca Sw w Lourdes 14 sierpnia 1983 r

Dzis wieczor połączmy te wszystkie pragnienia, by je powiedzieć naszemu Ojcu Niebieskiemu, za pośrednictwem Maryi i rozszerzyć te intencje na cały świat i na cały Kościół, szukając tego, co odpowiada woli Boga, a nie tylko naszej woli. Tak, na cały świat. Aby znalazło się dla nich miejsce w naszej modlitwie, dla tych mężczyzn i kobiet, którzy w jakimkolwiek miejscu na świecie cierpią głód, czy z powodu innych plag, ze zniszczeń wojennych, z przemieszczania ludności. Dla tych, którzy są ofiarami terroryzmu politycznego, uderzającego bez skrępowania niewinnych. Ktoż są ofiarami nienawisci, roznych prześladowań, niesprawiedliwości każdego rodzaju. Tych, co są doprowadzeni, więzieni, torturowani. I dla tych wszystkich, którzy cierpią z powodu nieznośnego pogwałcenia ich godności ludzkiej. **Wzywamy o sprawiedliwą wolność** została skrepowana, którzy stają się upokorzeni w swoich uzasadnionych dążeniach narodowych.

Aby odmieniło się stanowisko władz, i by ofiary otrzymały pocieszenie i odwagę.

Pomyslny również o nędzy moralnej tych, których wciągnięto we wszelkiego rodzaju korupcję. Modlimy się także za tych, którzy przeżywają ogromne trudności w związku z ich sytuacją imigrantów bezrobotnych, chorych, kalek.

To Chrystus, Syn Człowieczy, cierpi w nich.

Pragnę dzisiaj ogarnąć myślą i sercem Kościoła tych wszystkich, którzy doznają prześladowań w naszych czasach.

Prześladowania za wiarę bywają często podobne do tych, jakie zapisało martyrologium Kościoła w ubiegłych wiekach. Procz tego jednak, mają inny jeszcze charakter. Polegają na roznych formach dyskryminacji ludzi wierzących, oraz całej wspólnoty Kościoła. Te formy dyskryminacji bywają nieraz stosowane przy równoczesnym uznawaniu prawa wolności religijnej, jako też wolności sumienia zarówno w ustawach poszczególnych państw jak też w dokumentach o charakterze międzynarodowym. W prześladowaniach pierwszych wieków karami zwykłymi były śmierć, deportacja lub wygnanie. Dzisiaj do więzieni, do obozów internowania, czy przymusowych robot, do wygnania z własnej ojczyzny, doszły inne kary, mniej spektakularne, ale subtelniejsze. Śmierć, nie krwawa, ale coś w rodzaju śmierci cywilnej, nie tylko segregacja w więzieniu, czy obozie, ale stałe ograniczenie wolności osobistej czy dyskryminacja społeczna. Są dzisiaj setki i setki tysięcy świadków wiary, często nieznanymi, lub zapomnianymi przez opinię publiczną. Często zna ich tylko sam Bog.

Jonas Savimbi

Angola kolonia portugalska od 1576 roku uzyskała niepodległość w 1975 roku. W stolicy kraju Luandzie zainstalował się marksistowski rząd MPLA (Po-

chronią

pular Movement for the Liberation of Angola) A Neto. Nie bez pomocy samej Portugalii, która przeżywała wówczas swą rewolucję goździków i komunistów w wielu kwestiach byli znaczącą grupą wpływową. R Coutinho ówczesny portugalski gubernator w Angoli był również lewy (znaczący przydomek Czerwony Admirał) i to on pomógł MPLA utworzyć pierwszy i jak na razie jedyny rząd pokolonialny Angoli oraz przyłączyć do niej prowincję Kabinde, odrębną etnicznie i historycznie od Angoli, ale bogatą w minerały i ropę naftową.

Marksistowski rząd MPLA spotkał się od razu z silnym oporem wielu Angolanów. Niekiedy z nich przystąpili

do oddziałów partyzanckich UNITA, organizacji walczącej z reżimem komunistycznym w imię utworzenia demokratycznej Angoli.

W Kabindzie powstała również opozycyjna wobec MPLA organizacja FLEC (The Liberation Front of the Enclave of Cabinda) kierowana przez F X Lubota (pseudonim partyzancki: Żelazne Drzewo).

Zagrożony rząd MPLA zwrócił się o pomoc do ZSRR. Kreml przysłał 30 tys. żołnierzy kubkańskich. Partyzanci UNITA stosując pod kierunkiem swego wodza J Savimbi taktykę Vietcongu z wojny wietnamskiej (miałta zanim je zdobędziemy kolejno na leżą do wroga reszta nasza) opanowali

już około 3/5 terytorium Angoli. Kubkańscy boją się wychylać nosy poza obręb miejskich obwarowań. W ubiegłym tygodniu po 11-dniowym zmasowanym ataku UNITA zostało zdobyte ważne miasto Cangamba (pisaliśmy o tym w nr 45 ET). Kubkańscy ewakuowali się w popłochu.

Komunistyczny rząd MPLA upadłby już dawno i to pomimo obecności 30-tys. armii kubkańskiej. Gdyby nie Amerykański Gulf Oil Company, której rząd komunistyczny przyznał monopol na eksploatację ropy naftowej w Kabindzie. Gulf płaci 800 mln dol. rocznie, a z sumy tej 2/3 komunisty przeznaczają na utrzymanie sił kubkańskich i wojskowych doradców wschodnioeuropejskich.

Gulf nie chce zwycięstwa UNITY i FLEC, gdyż obawia się utraty monopolu. Czuje się pewnie z komunistami, którzy przyznali, że sami nie byłiby w stanie zorganizować wydobycia i przetworstwa ropy naftowej (składającą tę względnie za mozną kolonię portugalską doprowadziła już do gospodarczej ruiny).

Gulf i MPLA boją się dywersji i sabotażu. Zakłady i wieże wiertnicze Gulfa są ofiarnie strzeżone przez żołnierzy kubkańskich.

Amerykańscy kapitaliści finansują komunistyczne siły okupacyjne w Angoli. Bez tego Angolia byłaby już od dawna rzadkim przypadkiem pozbycia się komunistów po tym, jak udało im się zainstalować swój rząd.

SWIATOWIT

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

● **Benigno Aquino, najsilniejszy rywal polityczny prezydenta Marcosa został zastrzelony na Filipinach.** B Aquino przywódca filipińskiej opozycji wobec rządów prez Marcosa został zastrzelony po tym, jak opuścił samolot, którym przyleciał po trzyletnim pobycie w USA do Manili, stolicy Filipin. Na Aquino czekało na lotnisku w Manili tysiące jego zwolenników. Szef policji filipińskiej gen P Olivas kategorycznie zaprzeczył, że zamach został przygotowany przez tajną policję. Zamachowiec został zastrzelony na miejscu przez służbę bezpieczeństwa portu lotniczego w Manili. Przed odlotem na Filipiny 50-letni Aquino wyraził obawy, że może pasc ofiarą mordu politycznego. Miał na sobie kamizelkę kuloodporną i był strzelony przez trzech żołnierzy. Oczywiście dodał: jeśli strzelą mi w głowę, tak i tak odejdę. Pozostali przywódcy opozycji filipińskiej oskarżyli natychmiast rząd prez Marcosa o zorganizowanie mordu dla którego Aquino był głównym rywalem politycznym i symbolem walki o demokrację podczas jego 18 letniego panowania. USA potępiły zamordowanie Aquino w najbardziej ostry sposób. Wysocki urzędnik administracji prez Reagana powiedział, że jeśli okaże się, iż rząd prez Marcosa był wieszany w mordzie, będzie to miało bardzo poważne konsekwencje dla stosunków filipińsko- amerykańskich włączając w to odwołanie wizyty prez Reagana w listopadzie.

● **Francja wysłała co najmniej 10 samolotów wojskowych do Czadu** dla obrony sił francuskich w Czadzie. Zmieniając poprzednie stanowisko, że żadne samoloty nie będą wysłane. Prez Czadu Habre oznajmił, że odnosi się z pesymizmem do planów pokojowego rozwiązania wojny w Czadzie, gdyż na przeszkodzie stoi ekspansjonizm przywódcy Libu-Kadafiego.

● **Czy Japonia ma stać się także mocarstwem militarnym i politycznym?** Publiczna debata pod takim hasłem toczy się w Japonii. Rosnąca liczba Japonczyków uważa, że potęga ekonomiczna Japonii powinna odpowiadać właściwej pozycji militarnej i dyplomatycznej na świecie. Większość Japonczyków obawia się jednak, że wzrostowi pozycji militarnej i dyplomatycznej będzie towarzyszył skrajny nacjonalizm, który kiedyś przyniósł atomowe zniszczenie Hiroshimy i Nagasaki.

● **Żądanie demokratycznych wyborów rośnie w Pakistanie.** 36 rocznica uzyskania niepodległości przez Pakistan rozpoczęła tydzień demonstracji antyrządowych, podczas których zginęły 4 osoby, a 17 zostało rannych. 1000 demonstrantów zostało zaarrestowanych. Centrum antyrządowych demonstracji była prowincja Sind, z której pochodził były pre-

mier Z Bhutto. Demonstracje zorganizowane przez Ruch Odrodzenia Demokracji, związek partii opozycyjnych do magwały się zniesienia prawa wojennego oraz przeprowadzenia wolnych wyborów. Prez M Zia ul Hag obiecał wybory na dzień 25 marca 1985 roku.

● **Nikaraguanskie Siły Demokratyczne stają się coraz liczniejsze.** Według E Chamorro i I Rodrigueza przywódców partyzanckich Nikaraguanskich Sił Demokratycznych walczących z komunistycznym reżimem w Nikaragui dwa lata temu oddziały liczyły 500 ludzi, obecnie 10 tys. a wkrótce będą liczyć 25 tys. Jedynym językiem rozumianym przez Sandinistów powiedział E Chamorro jest językiem siły. Musimy przemówić do nich w tym języku. Źródła dyplomatyczne w Nikaragui utrzymują, że Sandiniści pragną odesłać doradców wojskowych z Kuby i wstrzymać import broni z ZSRR pod warunkiem, że USA zmniejszą swą obecność militarną w sąsiednim Hondurasie.

● **Tysiące zamordowanych w Syrii.** Amnesty International podała, że 27 czerwca 1980 roku żołnierze syryjscy dokonali zbiorowego mordu 1000 więźniów w więzieniu Tadmur w pobliżu Damaszku. W ubiegłym roku zostało zamordowanych w Syrii przez policję i wojsko od 5000 do 25000 muzułmanów.

● **Co najmniej 70 ludzi zginęło podczas zamieszek wyborczych w Nigerii.**

● **Największa demonstracja w Argentynie od 1976 roku.** 50 tys. osób protestowało w Buenos Aires przeciwko planowanej amnestii dla członków sił zbrojnych oskarżonych o pogwałcenie praw człowieka i obywatela w latach 70. Podczas akcji przeciwko lewicy Demonstracja miała przebieg pokojowy i była największą w Argentynie od czasów zdobycia władzy przez juntę wojskowych.

● **Partyzanci afgańscy nie dają za wygraną.** W największej od trzech lat ofensywie partyzantów afgańskich na Kabul partyzanci zaatakowali sowieckie garnizony, kwatery główną tajnej policji KHAD, reżimową radiostację oraz budynki zamieszkane przez wysokich oficerów sowieckich i przedstawicieli rządu afgańskiego. Liczba zabitych i rannych jest wysoka, ale nie znana. W mieście Mazar-e Sharif załoga czołgu sowieckiego zabiła i zraniła 50 cywilów, kiedy ostrze baciarnię, w której rzekomo miał przebywać partyzancki strzelec wyborowy, który zabił stojącego w wieżyczce czołgu członka załogi. Jeden z przywódców partyzanckich Abdul Rasul Sajaf podał, że w lipcu partyzanci zabili 1500 żołnierzy sowieckich i reżimowych, zniszczyli 40

czołgów sowieckich oraz wymontowały mi z tych czołgów działkami zestrzelili 3 sowieckie samoloty MIG 23.

● **Najwyższy Sąd Młodzieżowy w stanie Massachusetts uznał, że dzieci mogą zeznawać w charakterze świadków przed ławą przysięgłych, nawet gdy oskarżonymi są ich rodzice.**

● **Prezydent J F Kennedy planował wycofanie wojsk amerykańskich z Wietnamu?** Takie jest zdanie biografy prezydenta Kennedyego R Martina, który w mającej być wkrótce opublikowanej książce (A Hero For Our Time: An Intimate Story of the Kennedy Years) cytując dwóch bliskich doradców prezydenta oraz sekretarza obrony R McNamare, jako osoby utrzymujące, że słyszały od prezydenta, iż planuje po ponownym wygranu wyborów prezydenckich całkowicie wycofanie wojsk amerykańskich z Wietnamu i Pld Azji do roku 1965, a ograniczenie się wyłącznie do pomocy militarnej oraz szkoleniowej. Problem wietnamskich intencji J Kennedyego od dawna nurtuje historyków. Wiele osób z bliskiego otoczenia prezydenta przedstawiło inne intencje wietnamskie Kennedyego. Pomiędzy nimi znajduje się były Sekretarz Stanu Dean Rusk utrzymujący, że Kennedy zachowywał się do końca tak samo, jak jego następcy prezydent L Johnson.

● **Bliźniacy jako bracia przyrodni?** Badania krwi wykazały, że 23-letni L Turnine ze stanu Arkansas w USA jest ojcem tylko jednego bliźniaka z parą urodzonej przez I Foote. Zgodnie z badaniami sędziego zasądził od Turnine 32 dol tygodniowo alimentów wyłącznie na jego syna. Lekarze potwierdzili, że istnieje możliwość zajścia w ciążę aż do 60 dni po ostatniej menstruacji. Sąd teoretycznie istnieje szansa, że bliźniaki mogą być płoźni w odstępstwie 60 dni.

● **Rekin pożera dwóch rozbitków.** Na wodach Australii miała miejsce wywrotka małego jachtu, którego trzem rozbitkom nie udało się odwrócić. Żeglarze znajdowali się w wodzie, kiedy w pobliżu pojawił się około 5-m rekin. Najpierw zadrasnął lekko zębami nogę kapitana jachtu, lecz odpłynął, gdy w odruchu samoobrony został kopnięty drugą nogą. Po 10 minutach pojawił się ponownie i wciągnął pod wodę sternika. Po kilku godzinach przyplłynął znowu i wciągnął pod wodę kucharkę. Kapitan R Boundy jedyna osoba, która się uratowała, powiedział, że trzymał za rękę Lindy, ale wkrótce poczuł, że Lindy nie żyje. Rekin ludojad towarzyszył przez pewien czas kapitanowi, który wioślował w stronę rafy koralowej, ale nie zaatakował go. Pilot samolotu zauważył Boundy leżącego na rafie i w ten sposób kapitan został uratowany.

Tam, gdzie wojska kubańskie

American Gulf Oil Company.

już około 3/5 terytorium Angoli. Kubkańscy boją się wychylać nosy poza obręb miejskich obwarowań. W ubiegłym tygodniu po 11-dniowym zmasowanym ataku UNITA zostało zdobyte ważne miasto Cangamba (pisaliśmy o tym w nr 45 ET). Kubkańscy ewakuowali się w popłochu.

Komunistyczny rząd MPLA upadłby już dawno i to pomimo obecności 30-tys. armii kubkańskiej. Gdyby nie Amerykański Gulf Oil Company, której rząd komunistyczny przyznał monopol na eksploatację ropy naftowej w Kabindzie. Gulf płaci 800 mln dol. rocznie, a z sumy tej 2/3 komunisty przeznaczają na utrzymanie sił kubkańskich i wojskowych doradców wschodnioeuropejskich.

Gulf nie chce zwycięstwa UNITY i FLEC, gdyż obawia się utraty monopolu. Czuje się pewnie z komunistami, którzy przyznali, że sami nie byłiby w stanie zorganizować wydobycia i przetworstwa ropy naftowej (składającą tę względnie za mozną kolonię portugalską doprowadziła już do gospodarczej ruiny).

Gulf i MPLA boją się dywersji i sabotażu. Zakłady i wieże wiertnicze Gulfa są ofiarnie strzeżone przez żołnierzy kubkańskich.

Amerykańscy kapitaliści finansują komunistyczne siły okupacyjne w Angoli. Bez tego Angolia byłaby już od dawna rzadkim przypadkiem pozbycia się komunistów po tym, jak udało im się zainstalować swój rząd.

SWIATOWIT

KANADA

ZMIERZCH TRUDEAU

* Premier Trudeau złoży rezygnację ze stanowiska do końca tego roku, oświadczył agencji Canadian Press jeden z doradców rządowych, prosząc o zachowanie incognito Według jego przewidywan odeszcie premiera w tym terminie stworzy szansę Liberalom wybrania nowego przywódcy w kwietniu lub w maju na rok przed przewidywanymi powszechnymi wyborami

Posunięcia te umożliwią poprawienie pozycji partii w oczach opinii publicznej Ostatnie badania Gallupa ujawniły rekordowy spadek popularności Partii Liberalnej Wynik ten przypisywany jest zwłaszcza jej przywódcy i premierowi Kanady

Wśród osób wrogących rychło odeszcie Trudeau znalazł się były minister John Reid, który twierdzi, iż rośnie liczba polityków rządzącej partii, którzy pragną rezygnacji premiera

Szesciu aktualnych ministrów gabinetu, zapytanych przez Canadian Press stwierdziło, że czas na odejście premiera Pozostali, którzy nie zdobyli się na tak ostrą krytykę przyznali, że nie poprą Trudeau gdyby starał się o przywództwo.

* Również coraz większa liczba posłów z ramienia Partii Liberalnej pragnie odejścia Trudeau Wśród nich poseł z Sudbury Douglas Frith, David Weatherhead z Toronto

Niektórzy członkowie i działacze partii wyrazili swe niezadowolone z działania "poza plecami" Trudeau, przebywającego obecnie na dłuższych wakacjach w Europie Twierdzą, że "podgryzanie" szefa nie było dotąd akceptowaną w szeregach partii metodą

REZYGNACJA MINISTRA GORNICWA

* 45-letni Roger Simmons, świeżo mianowany minister górnictwa niespodziewanie złożył rezygnację ze swego stanowiska Simmons sprawował swą funkcję 10 dni od momentu gabinetowych przesunień, których dokonał premier Trudeau tuż przed odjazdem na europejskie wakacje Decyzja rezygnacji była tym bardziej zaskakująca, że przed kilkoma dniami Simmons udzielił wywiadu lokalnej gazecie w St'John, gdzie opowiadał o swych planach w nowo objętym rezerwie

Rezygnacja nastąpiła bezpośrednio po telefonicznej rozmowie z Trudeau przebywającym w Atenach

CZASOCHŁONNA SPRAWIEDLIWOŚĆ

* Minister sprawiedliwości Mark Mac Guigan złożył raport wyjaśniający przyczyny, dla których jego resort nie podjął śledztwa w sprawie 865 przypadków podejrzenia o łamanie prawa przez funkcjonariuszy RCMP Argumentacja na 20 stronach raportu daje się podsumować jednym zdaniem - zbyt wiele zachodu Przypadki dotyczyły nielegalnego otwierania prywatnej korespondencji

PROPAGANDZISTKA IMITY

* W Kanadzie z 3-miesięczną wizytą bawi niejaka Alina Emelianowa, naukowiec z moskiewskiej Akademii Nauk Udzieliła ona wywiadu Canadian Press, w którym "obala" mity o ciężkich

warunkach życia sowieckich obywateli Ostrzega Kanadyjczyków przed dawaniem wiary w opowieści o trudnościach z nabywaniem w Sowietach podstawowych artykułów jak mydło, papier toaletowy czy żywność przed uwierzeniem, że na samochód czeka się tam 10 lat, a na jednopokojowe mieszkanie 5 lat Według Emelianowej kłopoty mieszkaniowe w Sowietach pochodzą z chęci izolowania się dorosłych dzieci od rodziców

Za wydumany najwyraźniej przez zachodnią propagandę uczona uważa problem wolności osobistej w tym kraju Podobnie, wyzwolenie kobiet nie stanowi problemu w Kraju Rad, gdzie mężczyźni ochoczo zdejmują z kobiet ciężary życia

Sądząc po wypowiedziach publikowanych przez The Globe and Mail Emelianowej zdjęto nie tylko ciężar myślenia, ale i nałożono obowiązek siania propagandy za granicą

NAUCZYCIELKI I PORNOGRAFIA

* Ontaryjska Federacja Nauczycielek na swym dorocznym spotkaniu w Toronto podjęła uchwałę o walce z brutalną pornografią, która w postaci łatwo dostępnych dla dzieci kaset czy czasopism czyni spustoszenia w osobowości uczniów Za bojkotem hotelowych sklepów i kiosków wystawiających magazyny pornograficzne opowiedziało się 578 delegatek na 580 obecnych Rezolucja uchwalona na spotkaniu przyjęła walkę z wszelkimi materiałami, które ukazują dzieci czy kobiety jako zdegradowane obiekty sadystycznych zachowań seksualnych

NAGRODY DLA INFORMATORÓW W TORONTO

* W Calgary, Edmonton i Hamiltonie policja płaci swym informatorom ze środków uzyskanych z darowizny biznesu Policja torontowska jest również zainteresowana we wprowadzeniu tej metody ścigania przestępstw kryminalnych stosowanej w 400 północnoamerykańskich miastach Według inspektora Clarka Wintera specjalny program finansowania nagród dla informatorów wprowadzony zostanie w Toronto jesienią Obejme on policyjną informację w radiu, telewizji i prasie o metodach zwalczania przestępstw i przekazywania doniesień o nich do policji

Według badań statystycznych, każdy dolar włożony w opłatę policyjnych informatorów zwraca się 19 dolarami wartości odnalezionej skradzionej własności

W KRYZYSIE PO STAREMU

* Raport Ontaryjskiej Rady Gospodarczej opublikowany w ubiegłym tygodniu ujawnił, że kryzys energetyczny nie wycisnął poważnego piętna na stylu życia Kanadyjczyków

Wbrew przewidywaniom socjologów, że wzrost cen benzyny spowoduje powrót z peryferii do centrum miast okazało się, że tylko najmniej zarabiające rodziny zdecydowały się na taką przeprowadzkę Większość Ontaryjczyków zmieniła samochód na bardziej ekonomiczny utrzymując nie tylko tryb odległych dojazdów do pracy, lecz także wizyt w mieście Nie wzrosła też w znaczący sposób popularność publicznych miejskich środków transportu ani kolei

Do Uczestników Demonstracji W Toronto Z Okazji 15 Rocznic Inwazji na Czechosłowację Telegram BRIANA MULRONEY, przywódcy Partii

Progresywno-Konserwatywnej

W imieniu Kanadyjskiej Partii Progresywno-Konserwatywnej pragnę pozdrowić wszystkich zgromadzonych dzisiejszego wieczoru Żałuję, że moja kampania wyborcza w Nowej Szkocji nie pozwoliła mi być razem z wami podczas tej poważnej chwili 15 lat temu świat obserwował jak dowodzone przez Rosjan armie dokonały inwazji i zajęły Wasz kraj ojczysty Przyłączam się do Waszej nadziei, że obecna demonstracja oraz podobne demonstracje na całym świecie będą przypominać nam wszystkim, że musimy pozostać czujni broniąc praw człowieka i samostanowienia dla wszystkich ludzi

BRIAN MULRONEY

Fragmenty telegramu

WILLIAMA DAVISA, premiera Ontario

Z okazji uroczystości podniesienia Waszej flagi oraz demonstracji przeciwko rządowi komunistycznym w Czechosłowacji, pragnę wyrazić wspólnie z moim szanownym kolegą Yun Shymko, MPP, naszą troskę o Waszą ojczyznę znajdującą się w najbardziej niesprzyjających warunkach

Cele, do których zmierzają totalitaryści by szerzyć swe partykularne interesy są całkowicie widoczne Widzimy to jasno dzisiaj na przykładzie Europy Wschodniej Tamtejsze rządy nie są skłonne do ustępstw nawet na rzecz najbardziej ograniczonych form podstawowych wolności

Na szczęście duch wolności demokratycznych trwa Żyje on w umysłach i sercach Czechów i Słowaków jako inspiracja dla ducha ludzkiego oraz jako przypomnienie nam wszystkim, że musimy być wierni wobec naszych przekonań, że musimy bronić naszą wolność oraz jednoczyć się z tymi, którzy szanują tak jak my demokrację, tolerancję i wartości ludzkie

W imieniu mieszkańców Ontario proszę Was o kontynuowanie Waszych wysiłków w celu uzyskania podstawowych praw dla Waszych rodaków i życzyć sukcesu, na który poprzez Wasze głębokie poświęcenie i stanowczą postawę w pełni zasłużyliście

Łączę wyrazy szacunku
William G Davis

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto

OŚRODKI POMOCY IMIGRANTÓM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE
192 Garden Ave.
Tel 532-1126

KOMITET POMOCY POLSKIM UCHODźCÓM
357 Runnymede Rd.
Tel 766-6191

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTÓM
206 Beverley St.
Tel 979-9634

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ
128 Fern Ave.
Tel 533-9471

BIURO POMOCY NOWO PRZYBYŁYM
192 Garden Ave Toronto
Tel (416) 532-1126, 532-4058

czynne **Poniedziałek, Czwartek, Piątek 10 - 17**
Wtorek - Środa 10 - 19

Oferujemy pomoc nowo przybyłym w następujących sprawach

- informacja ogólna,
- sprawy imigracyjne, porady,
- akcja sponsorowania,
- pośrednictwo w poszukiwaniu pracy i mieszkania,
- pisanie "resume", aplikacji o prace oraz podan,
- tłumaczenia, wypełnianie urzędowych form,
- informacja o szkolnictwie,

- tłumaczenie w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc tłumacza przy wyrobieniu licencji,
- pomoc w załatwianiu zasiłku dla bezrobotnych i "welfare",
- sprawy i porady socjalne

Zwracamy się z prośbą do Wszystkich chętnych, którzy mogliby udzielić pomocy nowo przybyłym o skontaktowanie się z naszym biurem Szczególnie liczymy na pomoc ochotników przy tłumaczeniu i kontaktach z urzędami kanadyjskimi

Dziękujemy

Magazyn czynny tylko w czwartki 1-8

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

przy **KPK okręg TORONTO**
206 Beverley St tel 979-9634

Założony w 1974 r. oferuje szeroki asortyment informacji i pomocy Polonii zamieszkałej w Toronto i okolicy, a szczególnie nowym Imigrantom (do 36 miesięcy pobytu w Kanadzie) i osobom z Pozwoleniem Ministra

Na naszą pomoc składają się

- ogólna informacja o Kanadzie
- skierowanie do właściwych instytucji (kanadyjskich i polskich)
- wypełnianie formularzy, pisanie listów i podań
- pośrednictwo w załatwianiu spraw z różnych dziedzin życia,
- poszukiwania mieszkań i pracy
- ustne i pisemne tłumaczenia
- uwierzytelnianie podpisów
- legalizowanie kopii

Biurowo otwarte od poniedziałku do piątku

w godzinach 10 rano - 4 po południu

Usługi bezpłatne

Prosimy o telefoniczne uzgodnienie terminu wizyty

OBCHODY 31 SIERPNIA W TORONTO

Szanowny Panie Redaktorze

Kongres Polonii Kanadyjskiej, Okręg Toronto, zwraca się do Pana z prośbą o umieszczenie komunikatu o mającej się odbyć manifestacji w celu uczczenia trzeciej rocznicy Porozumienia Gdanskich podpisanych przez władze PRL i Narod Porozumienia te wprowadziły okres demokratyzacji systemu, okres ten został przerwany w Grudniu 1981 przez wprowadzenie stanu wojennego Rocznicą tą jest wyrażeniem aspiracji społeczeństwa polskiego do wolności niepodległości i demokracji Kongres Polonii Kanadyjskiej chcąc wyrazić swoje poparcie dla tych aspiracji Narodu Polskiego, chcąc wyrazić swoją solidarność z uciemiężonym i walczącym Narodem, jest współorganizatorem, razem z Kanadyjskim Kongresem Pracy (Canadian Labour Congress), manifestacji, która odbędzie się 31 sierpnia 1983 roku o godzinie 19 30 na Nathan Philips Square przed City Hall

Kanadyjski Kongres Pracy
(Canadian Labour Congress)
Kongres Polonii Kanadyjskiej
Okręg Toronto
J Burski, Prezes

VANCOUVER

W niedzielę 28 sierpnia o godz 10 15 uroczysta Msza Sw w Kościele Sw Kazimierza

Po Mszy kawalkada do Robson Square i demonstracja

Kongres Polonii Kanadyjskiej

Okręg Vancouver

Towarzystwo Przyjaciół Solidarności

STRAJK

Z OSTAŃNIEJ CHWILI

Ze wstępnych doniesień wynika, że część załogi Stoczni Gdńskiej pracowała we wtorek, 23 sierpnia, w zwolnionym tempie. Do tej formy protestu wezwała Tajna Komisja Zakładowa, w wypadku nieprzystąpienia władz do rozmów z Wałęsą i doradcami Solidarności, do 22 sierpnia.

Lech Wałęsa został 23 sierpnia owacyjnie powitany przez stoczniovców, w chwili, gdy wychodził z pracy. Wałęsa odmówił odpowiedzi na pytanie, czy osobście wziął udział w pracy w zwolnionym tempie. Poprzednio dał do zrozumienia, że poparł apel TKZ.

Wałęsa oświadczył, że zaprzeczył propagandowym twierdzeniom na temat jego osoby.

WYBRZEŻE

22 sierpnia, przed zbliżającą się trzecią rocznicą podpisania Porozumienia Gdńskiego, Solidarnosc domaga się rozmów z władzami. Żądania te nie wywołują jakiegokolwiek pozytywnego odzewu. Podziemne kierownictwo związku, chcąc unaocznic władzom, że społeczeństwo nie zrezygnowało ze swoich żądań, sformułowanych w 21 punktach w Gdńsku, wezwało do bojkotu komunikacji publicznej i prasy oficjalnej w dniu 31 sierpnia. Wezwanie to poparł raz jeszcze Lech Wałęsa, w czasie niedzielnej rozmowy z dziennikarzami zachodnimi, stwierdzając:

- Instrukcje są jasne

Od wtorku 23 zwolniono tempa pracy w zakładach, 31 - bojkotujemy komunikację i prasę. Przewodniczący Solidarności, jak i inni działacze, apelują o spokojne, pokojowe manifestacje. Zamieszki, gdyby do nich doszło, będą wynikiem prowokacji ze strony władz i na nie też spadnie całkowita odpowiedzialność. **Przed 31 sierpnia nie należy organizować protestów, aby nie dawać władzom okazji do stosowania represji.**

Czy wobec tych żądań rozmów i zapowiedzi manifestacji władze zrobią jakiś krok ku porozumieniu? Panuje powszechne przekonanie, że niestety, nie.

Lech Wałęsa powiedział wprost: **Jestem realistą i wiem, że żadnych rozmów nie będzie.** Atakując mnie w prasie i telewizji władze dają już nam do zrozumienia, że nie będą z nami rozmawiać.

STAN WOJENNY NA WYBRZEŻU

Na Wybrzeżu było spokojnie. Wałęsa wypuścił się z wędką na ryby i tylko władze wykazują nerwowość. Wojewoda, gen Cygan, wydał polecenie stawiania przed sądem w trybie doradczym, bez prawa apelacji, tych wszystkich, którzy zatrzymani zostaną podczas demonstracji. Nie tylko w Gdńsku, ale i na całym Wybrzeżu postawiono w stan pogotowia "siły porządkowe". A więc utrzymuje się tam stan wojenny.

W ubiegłą niedzielę ZOMO rozpendziło pochód ok. 2 tys. ludzi, którzy z kościoła św. Brygidy chcieli udać się pod pomnik poległych stoczniovców.

Część spośród 50 zatrzymanych osób skazano na grzywny od 10 do 12 tys. zł.

MOŻLIWOŚĆ ARESZTOWANIA WAŁĘSY

Lechowi Wałęsie, który wygłosił krótkie przemówienie przy pomniku, policja nie robiła żadnych trudności, ale panuje opinia, że może być to cisza przed burzą. Wskazywałyby na to ataki na przewodniczącego Solidarności i postawienie w stan pogotowia tzw. sił porządkowych. Wałęsa jest świadomy ryzyka i, jak powiedział, wszystko może się zdarzyć, nawet aresztowanie.

PONIEDZIAŁKOWA MANIFESTACJA

Również w poniedziałek po południu, przy Pomniku Stoczniovców, w pokojowej manifestacji zebrał się liczny zwolennicy Solidarności. Spiewano pieśni narodowe. Lech Wałęsa nie przybył na to spotkanie.

Wałęsa powiedział przedstawicielom prasy zachodniej, że odwołał swe wystąpienie wobec zgromadzonych przed stoczną robotników. Wyraził też przekonanie, że gdyby wygłosił przemówienie, zostałby prawdopodobnie aresztowany.

Kto wie, czy insynuacje i wyzwiska na łamach prasy partyjnej nie stanowią swobodnego przygotowania artyleryjskiego do właściwego ataku na "Jankesa z Gdńska".

GROZBA ATAKU NA KOŚCIOŁY

Gen Cygan ostrzegł, że nowe przepisy odnoszące się będą także do wykorzystujących miejsca kultu religijnego dla zebrania niezwiązanych z religią. Nie można wykluczyć, że jest to groźba bezpośredniego ataku na świątynie i kler i wiernych, gromadzących się w kościołach.

Poprzednio, po uroczystościach Wniebowstąpienia NMP, 15 sierpnia, na Jasnej Górze, partyjna *Trybuna Ludu*, w komentarzu redakcyjnym podkreśliła "oczywiste zadowolenia Radia Wolna Europa" z faktu, że wśród pielgrzymów do Częstochowy znalazły się "grupy wyrzysujące tę religijną okazję dla manifestowania postaw wyzwania wobec porządku istniejącego w Polsce".

Oficjalna prasa, radio i telewizja niemal całkowicie zignorowały uroczystości częstochowskie, z setkami tysięcy pielgrzymów, poświęcając uwagę głównie wizycie przywódcy NRD Honeckera.

Trybuna Ludu stwierdziła, że "niestety", nie jest to izolowana próba wykorzystania praktyk religijnych i miejsc kultu religijnego dla celów nie mających nic wspólnego z religią.

22 sierpnia. Gdy Wałęsa opuszczał stocznę, przed bramą czekały setki ludzi, witając go oklaskami, kwiatami i prośbami o autograf. Dzieje się tak już co dzień, od tygodni.

Tymczasem władze reagują z rosnącą nerwowością na rozwój sytuacji. W Gdńsku zebrał się **Wojewódzki Komitet Obrony**, wydając oświadczenie, że siły porządkowe zapewnią spokój i niezakłócony tok pracy w województwie.

Wprowadzono stan pogotowia dla policji i wojska. Wojewoda zagroził doradczym kolegom orzekającym m.in. tym, którzy "biorą udział w zgromadzeniach, gdy udział ten nie ma charakteru służbowego". Czy władza boi się, że uzbrojone wojsko i policja będzie się przyłączać do demonstrantów?

Trybuna Ludu zagroziła robotnikom zwalnianym tempa pracy cięciami płac, a ludności pustymi połkami.

Uczestnicy Międzynarodowego Kongresu Matematyków w Warszawie wystosowali 22 bm apel do władz PRL o zwolnienie 29-letniego asystenta Wydziału Matematyki UW Grzegorza Ciecury, aresztowanego 11 sierpnia.

NA ULICE!

Wtorek, 23 sierpnia. Tajna Komisja Zakładowa wezwała robotników Wybrzeża do pracy w zwolnionym tempie, do dnia 15 września, 15 września traci ważność zarządzenie wojewody gdńskiego gen. Mieczysława Cygana o wprowadzeniu procedury przyspieszonej przed kolegami do spraw wykroczeń. Oświadczenie wydane przez Komisję wzywa robotników w innych częściach kraju do zwolnienia tempa pracy w zakładach począwszy od 31 sierpnia - 3 rocznicy podpisania Porozumienia Gdńskiego.

TKZ poparła również apel Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej, podziemnego kierownictwa Solidarności, o 2-godzinny bojkot komunikacji miejskiej w dniu 31 sierpnia. TKZ proponuje, by w tym czasie robotnicy **przemaszerali głównymi ulicami miast.** Dzień ten ogłoszono także jako dzień bojkotu prasy.

TKZ Stoczni Gdńskiej stwierdził też, że **władze PRL raz jeszcze odrzuciły rękę wyciągniętą do porozumienia.** Odpowiedzią władz na ofertę dialogu są groźby, szykany i wzmożone środki bezpieczeństwa.

Rzecznik rządu PRL, Marek Różniski, oświadczył w Warszawie, że władze PRL **nie zamierzają** prowadzić jakiegokolwiek rozmów z przedstawicielami Solidarności.

Na teren stoczni przybył 23 sierpnia inny rzecznik władz PRL, Jerzy Urban, który przygotowuje przyjazd wicepremiera Mieczysława Rakowskiego zapowiedziany na czwartek 25 sierpnia.

22 bm teren stoczni odwiedził pierwszy sekretarz KW PZPR Bejger.

Juz 17 sierpnia korespondenci zachodni podali, że w Trójmieście demonstracyjnie pojawiły się na ulicach zamaskowane jednostki policji - MO i ZOMO, wojewoda gdński Cygan zarządził karanie w trybie przyspieszonym, w okresie do 15 września, osób pochwycanych na nielegalnych zgromadzeniach, odmawiających rozejścia się lub rozlepiających nielegalne plakaty.

ZABRZE

Międzyzakładowy Ruch Obrony Solidarności w Zabrzu ogłosił oświadczenie. Oto fragmenty.

Do mieszkańców Zabrze!

Zbliża się 31 sierpnia. Jest to data, która dla ogółu społeczeństwa stała się od roku 1980 symbolem nadziei na lepsze i godniejsze życie. Umowy społeczne zostały 13 grudnia 1981 brutalnie zgniecione, wraz z bramami fabryk i kopalni, przez reżimowe czołgi.

Idee Sierpnia 1980 roku - niezależne związki zawodowe, praca, kultura, wolność wypowiedzenia się i zrzeszania, musiały wraz z działaczami pojsć na emigrację wewnętrzną, a także zejść do podziemia. Mimo niekonczącej się represji i terroru, inspirowanych przez Kreml, duch Solidarności żyje. czego wyrazem są demonstracje, organizowane omalże co miesiąc w wielu polskich miastach.

Społeczeństwo Śląska ma szczególne powody do zamyślenia swego niezadowolenia. Tu bowiem 16 grudnia 1981 roku władza nie zawahała się wydać rozkaz strzelania do najczęściej pracującej grupy zawodowej, jaką są gornicy. Tu również, pomimo największego wkładu w tworzenie dochodu narodowego i najczęściej pracy, robotnicy wegetują w slumsach, oddychają najbardziej zatrutym powietrzem, a ich godność osobista deptana jest bezkarnie w zakładach pracy.

Gdy panowie z Warszawy spędzają swoje weekendy w dachach nad jeziorami, gornicy, hutnicy, chemicy i metalowcy Śląska wykonują normalną mozolną harówkę, za którą otrzymują stypendia, ufundowane przez system, a które z trudem pozwalają związać koniec z koncem.

Tylko zjednoczeni w walce i solidarni możemy osiągnąć tak wysokie sercem prawdziwych Polaków cele. Taką możliwość daje nam wszystkim trzecia rocznica podpisania umów społecznych.

Wykazmy naszą prawdziwą postawę i wartość - całemu zastraszonemu społeczeństwu.

Dajmy temu wyraz w masowym uczestnictwie w mszy świętej w intencji umęczonego narodu, która odbędzie się w Zabrzu dnia 31 sierpnia 1983 roku o godz. 18 w kościele pod wezwaniem św. Kamila. Po uroczystościach religijnych, weźmiemy udział w pokojowej manifestacji protestacyjnej, której koncowym akcentem będzie ułożenie krzyża z kwiatów oraz zapalenie zniczy i świeczek, ku czci poległych w okresie stanu wojennego robotników.

Prosimy o liczny udział oraz o przymieszenie, w miarę możliwości, zniczy i kwiatów, przepasanych czarną wstążką.

Międzyzakładowy Ruch Obrony Solidarności
w Zabrzu

WAŁĘSA

Lech Wałęsa 17 bm wyraził przekonanie, że władze PRL będą musiały, wcześniej czy później, przystąpić do rozmów z Solidarnością. Przewodniczący związku udzielił wywiadu telewizyjnego korespondentom zachodnim. Wskazał m.in., że obecnie **Solidarnosc cieszy się większym poparciem wśród społeczeństwa niż w okresie przed delegacją** przez władze PRL. Korespondenci informują, że Wałęsa nawiązał do apelu stoczniovców gdńskich, którzy wezwali do **zwolnienia tempa pracy i innych pokojowych protestów, jeśli władze do 22 sierpnia nie podejmą** rozmów z kierownictwem związku i jego doradcami.

Wałęsa powiedział także, że obecna **kampania propagandy PRL** ma na celu stworzenie pretekstu dla odrzucenia wszelkich rozmów proponowanych przez Solidarnosc.

SENATOR I WAŁĘSA

Jeszcze nie tak dawno temu, prasa reżimowa donosiła o wizycie w Polsce amerykańskiego senatora demokratycznego, Christophera Dodda i jego rozmowach z przedstawicielami władz. Zapomniano wtedy oczywiście dodać, że senator Dodd spotkał się również z przedstawicielami Kościoła i odbył czterogodzinną rozmowę z Lechem Wałęsą.

W obliczu ostatnich, brutalnych ataków na przewodniczącego Solidarności, warto przytoczyć raz jeszcze wypowiedzi Wałęsy w rozmowie z senatorem, zwłaszcza że senator, po powrocie do Stanów Zjednoczonych, zabrał dwukrotnie głos na ten temat.

Senator Dodd powiedział, że jest pod dużym wrażeniem rozmowy. **Nawet gdyby Wałęsa nie był postacią o międzynarodowym znaczeniu, tylko zwykłym przywódcą**

Dokroczenie obok, str 5, szpalta 1

związkowym z Gdanska, po tych czterech godzinach rozmowy traktowałbym go też jak swego przyjaciela. Ta międzynarodowa sława nie zepsuła go, ponieważ Wałęsa ma silny wewnętrzny kompas moralny. Przed spotkaniem z nim słyszałem, że jest to bardzo interesujący człowiek, ale nie specjalnie błyskotliwy. Obecnie uważam, że nie była to opinia trafna. Moim zdaniem jest wręcz odwrotnie. Sam mogłem się przekonać o dużej inteligencji Wałęsy.

Dodd podkreślił, że Wałęsa nadal chce usiąść, tak jak poprzednio, do jednego stołu z Jaruzelskim i przedyskutować przyszłość Polski, szczególnie perspektywy gospodarcze, mimo że spotykają go ataki ze strony władz.

Wałęsa jest zdania, że rząd nie ma żadnych szans wyjscia z kryzysu gospodarczego bez aktywnego udziału robotników. Może to jednak nastąpić dopiero wtedy, gdy Polacy będą mieli poczucie autentycznego uczestnictwa w życiu gospodarczym kraju, w jego perspektywach, poczucie godności i zaangażowania, czego obecnie nie posiadają.

WAŁĘSA PRZECIWNY ZNIESIENIU SANKCJI

W sprawie sankcji ekonomicznych Zachodu wobec rządu PRL Wałęsa oświadczył, że ich rola w obecnym kryzysie gospodarczym PRL jest niewielka i nie bezpośrednia. Główną przyczyną kryzysu leży w niedoskonałości polskiego systemu ekonomicznego. Wałęsa wypowiedział się przeciwko zniesieniu sankcji gospodarczych Zachodu w chwili obecnej. Byłby to zły sygnał polityczny dla Polaków zwłaszcza teraz, kiedy wszyscy z napięciem w kraju słuchają, czy wolny świat nie przestał się interesować sprawami polskimi.

Wałęsa zaznaczył, że może zmienić swe zdanie na ten temat, gdyby się w przyszłości okazało, że sankcje ekonomiczne Zachodu będą stanowić rzeczywiste obciążenie dla Polaków.

W rozmowie z senatorem Doddem, Wałęsa wyraził optymizm, jeśli chodzi o przyszłość wolnego ruchu związkowego w Polsce. Jestem na 110 procent pewien, że nasza sprawa zwycięży, powiedział. Bieg historii jest po naszej stronie. Może nie będzie to Solidarność, ani Wałęsa, może nie nastąpi to w tym roku, ani w następnym, ale zwycięstwo na pewno przyjdzie.

POLITYCZNE TRUPY

Władze utrzymują, że działają w duchu Porozumien Gdanskich sprzed 3 lat, że nowe związki zawodowe spełniają warunki definicji niezależności od rządu.

Wałęsa powiedział, że to jest właśnie najważniejsza sprawa do przedyskutowania. Związki miały być niezależne od władz i partii politycznych. Ale jakie związki mamy teraz? Tylko te, które organizuje partia. Są to po prostu polityczne trupy.

PLUCIE

W ostatnich dniach, w atakach prasy, radia i telewizji na Wałęsę, ironicznie sugerowano, że powinien on otrzymać honorowe obywatelstwo USA i zostać wyniesiony ponad Tadeusza Kosciuskę, stwierdzono, że w wywiadach prasowych domaga się nasilenia sankcji antypolskich, że się chełpi i grozi.

Pisano, że jest śmieszny, nazywano go doktorem Wałęsą (Lech ma doktorat honorowy amerykańskiego uniwersytetu w Harvardzie, jednego z najsłynniejszych na świecie), nazwano go "jankesem z Gdanska" w Trybunie Ludu, która stwierdziła też, że dobrze mu się żyje za obce pieniądze, dawane mu ze względów politycznych, a poziom życia jego i jego rodziny nie obniżył się w czasie kryzysu, który dotknął Polskę.

Rzeczpospolita drukowała "listy robotników", potępiające wystąpienia Wałęsy - wystąpienia, które jednak nigdy nie były w prasie PRL publikowane. Radio oskarżyło go o mieszanie się we wszystko, co może rozniecić napięcie w Polsce i stwierdzono, że nie jest pierwszym bonzą związkowym, który przeszedł na antyrobotniczą stronę barykady w walce między kapitalizmem a socjalizmem.

SANKCJE

18 sierpnia odwiedzając Polskę członkowie amerykańskiego Kongresu oświadczyli Jaruzelskiemu, że będzie musiał udowodnić, że w Polsce przestano naruszać prawa obywatelskie, zanim będzie można zniesić amerykańskie sankcje gospodarcze. Clarence Long, Demokrat z Marylandu, oświadczył. Powiedziałem premierowi - jeśli pan przekona Polaków, to przekona pan też i Amerykanów. Delegatom amerykańskim nie zezwolono na spotkanie z Wałęsą.

ATAK MOSKWY

Szef Wydziału Informacji Międzynarodowej w Komitecie Centralnym sowieckiej partii, Leonid Zamiatin, wystąpił z twierdzeniem, że niedawna pielgrzymka Papieża, Jana Pawła II do Polski, przyczyniła się do zwiększenia aktywności "agresywnych koł w polskim Kościele". Powiedział to w sobotę 20 bm w moskiewskiej telewizji. Jego zdaniem, sytuacja w Polsce po pielgrzymce Papieża stała się bardziej skomplikowana.

Zamiatin, który niedawno przebywał w Polsce, nawiązał też do podziemnej Solidarności, powiedział, że "resztki Solidarności chcą wykorzystać rocznicę wypadków gdańskich do wykazania na ulicach, że w dalszym ciągu dysponują pewnymi siłami. Podziemni działacze w Polsce nie są zainteresowani samym urządzaniem demonstracji, lecz dążą do podważenia władzy państwowej".

Zamiatin oskarżył część polskiego Kościoła o popieranie kontrewolucjonistów, którzy chcą obalić komunizm.

Powiedział, że w czasie wydarzeń Sierpnia 1980 część kleru była po stronie sił kontrewolucyjnych. Pewna część kleru, dodał, była bardziej trzeźwo myśląca i utrzymywała pewien stopień współpracy z polskim rządem.

Poprzednio, prasa moskiewska potępiała "mieszanie się czynników zewnętrznych w sprawy polskie". Przed dwoma tygodniami dziennik sowiecki *Trud* stwierdził, że zachodnie radiostacje prowadzą dywersję przeciw normalizacji w Polsce.

O POLSCE

PODZIEMNA SOLIDARNOŚĆ - TRZECIA SIŁA

Szwajcarski dziennik *Tribune de Geneve* Władze PRL od dawna już gorąco pragną, aby słynny elektryk z Gdanska popadł w niepamięć. Są to prozne oczekiwania. Wkrótce po zwolnieniu z internowania, Wałęsa potrafił potajemnie spotkać się z przywódcami podziemnej Solidarności, potwierdzając swą pozycję nie kwestionowanego przywódcy niezależnego ruchu związkowego. Ten ruch związkowy, nawet mimo delegalizacji, jest wciąż w Polsce trzecią siłą, obok reżimu komunistycznego i Kościoła.

SOLIDARNOŚĆ NIE ZOSTAŁA WYELIMINOWANA Z GRY

Korespondent amerykańskiej agencji prasowej *Associated Press* pisze z Gdanska, że apel robotników o podjęcie rozmów między władzami a Solidarnością nie znalazł należytego oddźwięku w rządzie. Stwierdza, że rozmow domagał się nie tylko Lech Wałęsa, lecz także przywódca podziemia Solidarności, podkreślając, że Stocznia Gdanska, kolebka Solidarności, wątpliwie prawo inicjowania wspólnych poczynań i że jej postępowanie w tych dniach rocznicowych powinno być wskazówką dla wszystkich.

Zdaniem korespondenta AP, ten bieżący rocznicowy sierpień nie nadaje się jednak do powtórzenia wydarzeń, które niegdyś wstrząsnęły reżimem. Solidarność stała się ideą, o której w Polsce pamięć nie zaginie. Ale na razie - to rząd ma w swym ręku atuty, choć Solidarność bynajmniej nie została wyeliminowana z gry.

Brytyjski dziennik *The Daily Telegraph* nawiązuje do zaostren, wprowadzonych na terenie woj. gdańskiego i pisze, że dla tamtejszej ludności będą one miały znowu posmak rygorów stanu wojennego.

Francuski dziennik *Liberation* stwierdza, że władze PRL po raz pierwszy posługują się szczególną regulacją prawną, uchwaloną przez Sejm 22 lipca. Jest to ostrzeżenie dla wszystkich na Wybrzeżu, którzy chcieliby manifestować w rocznicę Porozumien Gdanskich.

Więźnienie grozić może w całej Polsce za udział w akcji protestacyjnej.

Znosząc stan wojenny, rząd PRL liczył na odwołanie przez Zachód sankcji gospodarczych, ale trzeba jeszcze stworzyć wrażenie, że w kraju panuje już pokój społeczny. Władze chcą to osiągnąć zastraszeniem ludności.

SOLIDARNOŚĆ PRZESZŁA DO OFENSYWY

Francuski dziennik *Le Monde* W ub r, w dniu 31 sierpnia, w drugą rocznicę Porozumien Gdanskich, doszło do

manifestacji w całym kraju mimo obowiązującego wówczas stanu wojennego.

Teraz Lech Wałęsa opowiedział się za akcją protestacyjną, co świadczy, że Solidarność postanowiła przejść do ofensywy. Nie brak oznak podnieconych nastrojów i ducha walki, po trosze wszędzie, nie tylko w Stoczni Gdanskiej, której robotnicy byli awangardą rewolty w czasie polskiego Sierpnia. Rząd najwyraźniej traktuje tę groźbę poważnie. Sw adczą o tym zaostrenia wprowadzone w całym woj. gdańskim.

NERWOWOŚĆ WŁADZ

Belgijski dziennik *Le Soir* Województwo gdańskie znalazło się pod ścisłym nadzorem. Rząd wytrzymał zaledwie kilka tygodni, bez posługiwania się rygorami typu stanu wojennego. Ale nie jest to zaskoczeniem, skoro od pewnego czasu władze zdradzały rosnącą nerwowość.

Amerykański dziennik *Christian Science Monitor* Bardziej niż ktokolwiek, Lech Wałęsa jest wyrazicielem dążeń i nastrojów robotników. Dla dobra Polski, mimo swych oporów, rząd powinien się zdecydować na podjęcie z nim rozmów.

SPRZECZNE TENDENCJE

Korespondent zachodniemieckiego dziennika *Frankfurter Allgemeine Zeitung* zastanawia się nad wpływem okresu Solidarności na psychikę rządzących i rządzonych. Dla władców Polski był to ogromny wstrząs. Musieli zobaczyć, jak minimalne mają w narodzie oparcie, jak nikły jest ich wpływ w klasie robotniczej, w której imieniu, rzekomo, rządzą krajem. Nagle doznali poczucia beznisii i ten strach wciąż głęboko tkwi w ich świadomości. Ale w oparciu o przemoc, potrafili umocnić swą pozycję. Stąd w postępowaniu władz biorą się sprzeczne tendencje. Z jednej strony po swojemu wyciągają naukę z lat 80-81, starając się represjami zgnieść w zarodku wszystko, co mogłoby grozić nawet w przybliżeniu, powtórzeniem się koszmarnej dla nich wydarzeń. Z drugiej strony, władze czują, że powinny starać się o uspokojenie nastrojów i uzyskanie sobie większego poparcia. Są to dwie sprzeczne tendencje. Na razie tendencja posługiwania się represjami wyraźnie przeważa.

Gazeta stwierdza, że społeczeństwo doznało podobnych co władza, doświadczeń, choć w odwrotnym porządku. W okresie Solidarności nabrało poczucia swej siły, ale później znowu miało poczucie niemocy, kiedy władze potrafiły zdusić ruch 10-milionowy. I teraz w społeczeństwie jest cały wachlarz nastawień, począwszy od nieugiętego ducha oporu, poprzez głęboką, ale bierną, pogardę dla reżimu, skonczywszy na nastrojach zniechęcenia i zasklepianiu się w kręgu prywatnego życia.

Korespondent dochodzi do wniosku, że wobec takiej mieszanki sprzecznych tendencji, uczuć i nastawień i to po obu stronach, wypadki w Polsce mogą się potoczyć najrozmaitszymi drogami. Trzeba być bardzo ostrożnym w prognozach.

NAPIĘTA ATMOSFERA

Włoski dziennik *Cornere della Sera* omawia ostatnie wydarzenia w Polsce i przypomina, że w tych dniach przypada trzecia rocznica polskiego sierpnia, a więc fali strajków, które doprowadziły do zrodzenia się ruchu Solidarność. Atmosfera staje się napięta. Wciąż są w Polsce ludzie, którzy nie wyrzekli się marzeń o zrealizowaniu ideałów wolności i demokracji. Przed kilku dniami doszło w Gdansku do manifestacji. W Polsce skończył się stan wojenny, ale nie nastąpił spokój i nie może być inaczej. Tajny komitet robotniczy ze Stoczni Gdanskiej wezwał władze do podjęcia rokowań z Lechem Wałęsą i innymi przywódcami Solidarności, w celu znalezienia rozwiązań wreszcie umożliwiających przezwycięzenie nekającego kraj kryzysu politycznego, gospodarczego i społecznego.

Komitet gdański poparł swe wezwanie groźbą zwolnienia tempa pracy przez robotników, w braku należytej reakcji władz. W grę wchodzi ewentualnie i inne akcje protestacyjne. Korespondent *Cornere della Sera* stwierdza, że władze okazały nieustępliwość. Od 16 sierpnia do 15 września wprowadzono ostre restrykcje w woj. gdańskim. Sądy dorazne sądzic będą osoby biorące udział w jakichkolwiek zebraniach nielegalnych.

Wicepremier Rakowski wykluczył możliwość rozmów z Wałęsą, gdyż jest on rzekomo człowiekiem politycznie skonczonej. Według Rakowskiego, dramatem Wałęsy jest brak dojrzałości.

Korespondent dziennika zauważa jednak, że Wałęsa nadal cieszy się wielką popularnością w kraju. Dopiero co, kilka dni temu, zgotowano mu owację w Gdansku.

W wypadku manifestacji z okazji rocznicy polskiego Sierpnia, rząd najwyraźniej zdecydowany jest posłużyć się arsenałem nowych ustaw, w które się wyposażył w miejsc rygorów stanu wojennego. Ale trudno przewidzieć, jak obywatele obchodzą będą nadchodzące dni rocznicowe, a zwłaszcza trzecią rocznicę porozumien gdańskich, w dniu 31 sierpnia. Bojowo nastawieni działacze Solidarności muszą się liczyć z przejawiającymi się w społeczeństwie na-

Dokonczenie str 6, 3 szpalt

BRATNI WYZYSK

O "bezceennej i bezinteresownej pomocy" ZSRR i innych krajow komunistycznych dla Polski

W jakim stopniu współpraca z krajami komunistycznymi wpłynęła w zeszłym roku na położenie gospodarcze kraju? Wbrew oczekiwaniom Warszawy, Moskwa udzieliła ekipie generała Jaruzelskiego swego werbalnego poparcia, ale nie spieszyła się wcale z konkretną pomocą materialną. Przeciwnie, ograniczono dostawy do Polski

SOWIECKIE SANKCJE GOSPODARCZE

W związku z tym, obserwatorzy na Zachodzie zaczęli nawet mówić o nie ogłoszonych nigdy oficjalnie **sowieckich sankcjach gospodarczych** wobec Polski. Rzeczywiście analiza importu i eksportu do państw komunistycznych świadczy, że zmuszono Polskę do zwiększenia wywozu w wyrażeniu ilościowym, a więc nie uwzględniając ruchu cen, aż o niespełna 14 procent. W tym samym czasie kraje komunistyczne zredukowały swoje dostawy dla Polski o ponad 8 procent. Różnica jest więc zasadnicza. Wzrost wywozu, o jedną siódmą, z Polski i jednoczesny spadek przywozu o jedną dwunastą.

Inaczej mówiąc, **Polska więcej dostarczała, ale mniej w zamian otrzymała**. Różnica tym bardziej znacząca, że już rok wcześniej, podczas okresu odnowy, kraje komunistyczne zredukowały swój eksport do Polski aż o 9 procent znow w wyrażeniu ilościowym.

POLITYKA WYCISKANIA ŚWIADCZEŃ Z POLSKI

Jak z perspektywy czasu ocenić postawę władców na Kremlu? Czy ich **polityka wyciskania z Polski dodatkowych świadczeń** i ograniczania własnych dostaw była działaniem celowym, czy raczej dowodem własnych trudności? W wymianie handlowej i gospodarczej pomiędzy krajami komunistycznymi obowiązują twarde zasady i na sentymenty nie ma miejsca. Kreml już poprzednio zapowiadał, że nie ma zamiaru dostarczać Polsce, na dłuższą metę, to-

warow na kredyt. Nalegano w związku z tym, aby Polska zmniejszyła swe ujemne saldo z Moskwą

Dokonczenie na str 7

Msza sw 31 sierpnia br o godz 6 30 wieczorem w Kosciele sw Stanisława za dusze pomordowanych Polaków, którzy zginęli w walce o wieczny polski sen, o Wolną i demokratyczną polską, pod sztandarem SOLIDARNOSCI
Po mszy sw demonstracja przed Ratuszem o godz 7 30 wieczorem

PCAG

ROZWIĄZANIE ZLP

Dokonczenie ze str 1

Rezimowa agencja PAP stwierdziła, że Zarząd Główny ZLP przyjął program niezgodny z tradycjami Związku i z jego konstytucją i stał się w praktyce rzecznikiem antypaństwowej opozycji politycznej. Całkowicie zaniedbując działalność określoną przez twórcze i życiowe potrzeby społeczności pisarzy i życia literackiego, pisze PAP, rząd skupiał uwagę na tworzeniu alternatyw ustroju społeczno-politycznego w kulturze i oświacie. PAP stwierdza, że w półtorarocznym okresie zawieszenia ZLP, jego władze nie zreformowały swego stanowiska. Wbrew ponawianym przez władze apelom, w ciągu wielomiesięcznych rozmów, wbrew stanowisku i nadziejom rosnących kręgów w społeczności pisarzy, nie wykazały dobrej woli, która mogłaby się stać podstawą owocnego kompromisu. Tyle PAP.

Przed rozwiązaniem, na związek wywierano też presję, by przeprowadzić w jego szeregach czystkę, usuwając autorów "antysocjalistycznych".

Rozwiązanie ZLP poprzedzono gwałtownymi atakami propagandowymi na pisarzy i na ich prezesa Jana Józefa Szczepanskiego.

Pozną wiosną *Trybuna Ludu* zaatakowała po nazwisku ok 30 czołowych pisarzy polskich, wśród nich najpopularniejszego powieściopisarza **Tadeusza Konwickiego** i laure-

ata literackiej nagrody Nobla **Czesława Miłosza**, a także **Barbarę Sadowską**, poetkę, matkę Grzegorza Przemyska, pobitego na śmierć przez policję w Warszawie

O POLSCE

Dokonczenie ze str 5

strojami zniechęcenia i lęku. W pewnej mierze przygasł dawny duch walki.

Dziennik podkreśla, że nastrojów znudzenia, oczywiście nie należy utożsamiać z poparciem dla rządu. **Swą polityką represji** gen Jaruzelski powoduje apatię wśród ludności, ale popularności **nie może** sobie zyskać. Stosowaniem siły władza nie może zdobyć sobie serc obywateli. Gen Jaruzelski musi więc zadowalać się oznakami uznania jedynie ze strony bratnich reżimów socjalistycznych. Wizyta przywódcy NRD Ericha Honeckera była świadectwem satysfakcji Moskwy i jej sprzymierzeńców z działania generała na rzecz tak zwanej normalizacji. Nie jest rzeczą przypadku, że celem wyrażenia tej aprobaty dla Jaruzelskiego przez NRD i to akurat w okresie rocznicowym polskiego sierpnia.

Inny włoski dziennik *Avenire*, zajmuje się osobą Lecha Wałęsy. Premier Rakowski odczuwa potrzebę bagatelizowania Wałęsy, najwyraźniej dlatego, że w gruncie rzeczy jest świadom jego nadal wielkiego znaczenia na scenie politycznej. Lech Wałęsa jest osobistością ważną politycznie nie tyle nawet jako przewodniczący ruchu Solidarność, teraz zresztą zdelegalizowanego, nie tyle nawet jako działacz znów podejmujący inicjatywę, ale jako symbol prawdziwych dążeń narodu.

PROPAGANDA

Nie wystarczy związanego skopac, trzeba go jeszcze obzierać błotem. Kto jest autorem tych słów? Duchowy patron wszystkich dyktatur policyjnych, **Feliks Dzierżyński**, ten, który nieustannie przestrzegał swoich podkomendnych przed rycerskim traktowaniem przeciwnika. Tworząca Czeka, która następnie różne przybierała nazwy, GPU, NKWD, KGB, uważała, że w walce z przeciwnikiem politycznym wszystkie chwytaki są dozwolone, a to z tej prostej przyczyny, że władza ludowa nie zna pojęcia przeciwnika, zna jedynie pojęcie wroga, którego należy bezlitośnie tępic. Ideowy testament mistrza doczekał się w Rosji Sowieckiej pełnej realizacji w okresie stalinizmu. Jawnych i urojonych opozycjonistów określano mianem przestępców państwowych, złodziei mienia społecznego, agentów wywiadu japońskiego, itd., gdyż upiorna groteska nie zna granic. Także i w stosunku do żywych, na przykład w stosunku do dwu laureatów literackiej nagrody Nobla, **Pasternaka**, następnego **Sołżenicyna**, zastosowano receptę Dzierżyńskiego. Głoszą poglądy niezależne, a więc tym samym są zdrajcami, agentami na obcym zoldzie. Dojarki w kolchozach, chociaż nie czytały *Doktora Żiwago* Pasternaka, ani *Archipelagu Gulag* Sołżenicyna, publicznie potępiały wraz z utworami i ich autorami. Radio i telewizja organizowały gniew ludu. Propaganda polityczna unikała argumentów rzeczowych, ad rem, posługując się argumentami, jeśli niewybredne ataki w ogóle można nazywać argumentami, osobistymi, ad personam.

Podobna atmosfera, zdawać by się mogło, jest jednak nie do pomysłenia w Polsce, w kraju o tradycjach humanistycznych, przesiąkniętych duchem tolerancji, dla poglądów przeciwnika.

A jednak, od jakiegoś czasu, wzmogły się w prasie partyjnej artykuły, których autorzy dość pilnie stosują się do wskazan Dzierżyńskiego. Korzystając z tego, że **Lech Wałęsa** nie może swobodnie wystąpić w telewizji warszawskiej i powiedzieć na głos co myśli o etatowych oszczer-

cach i zawodowych kłamcach, obrzuca się go błotem. Znamienne przy tym, że w odrozdzeniu od niedosięgniętych wzorów sowieckich, które zalecają przy podobnych kampaniach śmiertelną powagę, wariant polski chętnie posługuje się milicyjnym humorkiem. Do takiej roboty deleguje się u nas różnych ponurych wesółkow, silących się na błyskotliwy żart i piekącą ironię. Większość napastników występuje w czarnych maskach, wiedząc, że proceder jaki uprawiają mogłoby ich narazić na bojkot towarzyski. Jeden z nich, na łamach oficjalnego organu partii, nazywa **Lecha Wałęsę Jankesem z Gdanska**. Druga zaś, na falach rozgłosu warszawskiej, **milionerem z Gdanska**. Polska Agencja Prasowa rozsyła w świat pseudoszyderczą publikację pt **Jak Wałęsa przerósł Kosciuskę?** Radio Warszawa, 19 sierpnia, podtrzymuje, że **Wałęsa sam się mianował ambasadorem USA w Polsce** i "poszedł na służbę obcych, wrogich Polsce interesom". W języku polskim taką postawę określa się słowem **Targowica**.

Tutaj warto wtrącić, że jest takie arabskie przysłowie, **kto ma masło na głowie, nie powinien brać kąpiel stoncznej Ostroznej** więc z tą Targowicą.

Z audycji rozgłosu warszawskiej dowiadujemy się, że **Wałęsa jest figurą farsową, wodzem na emeryturze, załozną postacią, plecącym głupstwem doktorem**.

W średniowieczu kat w oponczy umieszczał kacerza w klatce, a sterroryzowany ludek w ogonku defilował przed pojmanym i obrzucał go nieczystościami. W wieku XX ulepszone tę metodę. Pomógł wynalazek druku, radia i telewizji. Rola przysłowiowych dojarek, plujących na odszczepienia Sołżenicyna, który osmielił się potępic zbrodnie **Stalina**, przypadła ostatnio na łamach rządowej gazety **Rzeczpospolita robotnicy Radoskoru z Radomia** i słuszarzowi ze **Swidnika**. Także i w prasie prowincjonalnej gniew ludu przybiera na sile. Przy czym stale powtarza się ten sam zarzut, **my z trudem wiążemy koniec z koncem, a tymczasem taki Lech Wałęsa, leżąc na dolarach, bez trudu może wyzywać nie pracującą żonę i osmioro dzieci**.

Wyspane z palca, apelujące do zawisłości społecznej oszczerstwo o zagranicznych kontaktach Wałęsy i ukrytych w kraju dolarach, mają na celu podważenie autorytetu moralnego jednego z największych Polaków naszych czasów. **Kto domaga się naprawy Rzeczypospolitej, ten w mniemaniu pojętych uczniów Dzierżyńskiego, nie może nie być złodziejem, oszustem, hulaką, lotrem spod ciemnej gwiazdy**.

Powstaje jednak pytanie, dlaczego to takiego jegomoscia bez czci i wiary obejmuje po ojcowsku **Papież**, dlaczego widuje się go w towarzystwie prymasa Polski, dlaczego **Lech Wałęsa, obok Jana Pawła II, jest najbardziej w kraju i za granicą szanowanym Polakiem?**

O Wałęsie pisze się, że jest bardziej reaganowski od samego Reagana, że to kombinator i nieuk, którego majątek osobisty przekroczył już milion dolarów, że jest geniuszem na licencji amerykańskiej. Komentator rozgłosu warszawskiej jakby osobiscie zaglądał pod materac Wałęsy i tam właśnie wykrył judaszowskie dolary. Nie ma zresztą logiki dewizowej w tych bredniach, bo jeśli się nazywa **Wałęsę targowiczanie**, to należałoby pod jego materacem wykryć ruble, a nie dolary.

Jeśli **Lech Wałęsa**, jak niedawno stwierdzono, rzeczywiście jest tylko zwykłym obywatelem i całkowitym bankrutem politycznym, to trudno pojąć czemu poświęca mu się tyle wysiłku propagandowego. Jeśli jest tak komiczną figurą, to dlaczego każde jego oświadczenie spędza sen z powiek partyjnych herosów?

Napasci ujawniają swoistą umysłowość głoszących hasła o potrzebie sojuszu inteligencji z robotnikami, ale na co dzień nie znoszą robotli. Dygnitarz partyjny, w podróży zagranicznej, powiedział tam dziennikarzom: "Nie rozumiem, dlaczego się interesujecie tym **Wałęsą?** Przecież to zwykły robotnik".

Nie warto polemizować z atakami na Wałęsę, z twierdzeniami w rodzaju **Wałęsa zyczy sobie, żeby kolejki po kurczaki i ryby były w Polsce jak najdłuższe**, nie warto prostować tekstów sfalszowanych tasm dźwiękowych czy sfalszowanych dokumentów, nie warto wdawać się w dyskusje z kłamcami, rozsiewającymi kalumnie w rodzaju **Wałęsa próbował we Włoszech zorganizować spisek na swoje życie, aby o nim pisano w gazetach**. Społeczeństwo polskie zna metody dyktatury policyjnej i im więcej ataków na **Lecha Wałęsę** - tym więcej społecznego szacunku dla jego osoby i dla jego postawy. Ataki te podkreślają bezsilność aparatu przemocy i obracają się przeciwko napastnikom.

Tadeusz Nowakowski RWE (Fragmenty)

BRATNI WYZYSK

Dokonczenie ze str 6

TANIE POLSKIE BUTY ZA DROGĄ ROPĘ Z ZSRR

W zeszłym roku naciski odniosły skutek i polski eksport znacznie wzrosł, ale był w dalszym ciągu zbyt niski, aby pokryć wartość polskiego importu z obozu. Dlaczego? Czy to znaczy, że import był tak wysoki? O to wyjasnijmy najpierw, że **cenę towarów, a przede wszystkim surowców importowanych przez Polskę, wzrosły i to bardzo silnie**. Na przykład, **cenę ropy i gazu w zeszłym roku zwiększyły się o jedną czwartą, podczas gdy cenę polskiego węgla kamiennego wzrosły tylko o jedenaście procent, a ceny polskich butów tylko o cztery procent**.

W rezultacie, relacje cen w imporcie i eksporcie były dla Polski w handlu z obozem niekorzystne. Wzrost cen towarów importowanych był dwukrotnie wyższy niż wzrost cen w eksporcie. W rezultacie, **za tę samą ilość towarów trzeba płacić coraz więcej**, bo polska gospodarka nie może tak silnie zwiększać swego wywozu, ani rekompensować sobie wzrostu cen sowieckiej ropy podnoszeniem własnych cen. Moskwa nie miała wyjścia i musiała się zgodzić na pokrycie ujemnego salda kredytami. W zeszłym roku Polska uzyskała od ZSRR kredyty w wysokości 1 miliarda i 400 milionów rubli transferowych.

Dlaczego Sowieci nie mieli innego wyjścia? Otóż polska gospodarka jest ważnym elementem obozu, zarówno w produkcji cywilnej jak i zbrojeniowej. Gdyby Moskwa przestrzegła zasady bilansowania obrotów, sparaliżowałoby to polską produkcję i doprowadziło do jeszcze więk-

szych zaburzeń w dostawach, tym bardziej, że planowanie we wszystkich krajach komunistycznych jest sztywne i skostniałe. Podobnie sztywne są zasady wymiany pomiędzy krajami obozu. Niemożliwe, lub prawie niemożliwe, są przesunięcia między uzgodnionymi grupami towarowymi. Oznacza to, że jeśli Polska zrezygnuje z niepotrzebnych obecnie maszyn, to nie pojdzie za tym odpowiedni wzrost dostaw potrzebnych jej materiałów zaopatrzeniowych. Takie przesunięcia są możliwe dopiero po dodatkowych uzgodnieniach. W zeszłym roku ZSRR zgodził się na pewne przesunięcia w grupach towarowych, ale były one nieznaczne w stosunku do potrzeb polskiej gospodarki.

KRZYWDZĄCE TRANSAKCJE

Jaką rolę odegrał w zeszłym roku tak reklamowany "przerób usługowy" dla zleceniodawców w obozie? Znacznie mniejszą niż się spodziewano w Warszawie. Przerób usługowy polega na przetwarzaniu dostarczonego surowca w zamian za część gotowej produkcji, pozostawianej w kraju. Pozostała część produkcji gotowej oddawana jest krajowi, który dostarczył surowce. Otóż warunki proponowane przez Moskwę uznano w Warszawie za **krzywdzące dla strony polskiej**, a Rosjanie ze swej strony uważali, że cała operacja nie bardzo się im opłaca. W niektórych kategoriach towarowych pozostawiano Polsce **tylko 15 procent produkcji**, opartej o sowieckie surowce. W innych udało się zwiększyć udział Polski do połowy. Inne kraje komunistyczne, z wyjątkiem ZSRR, w ogóle nie były zainteresowane przerobem usługowym.

CZOŁGI DLA WIELKIEGO BRATA

W tym kontekście wspomnijmy o przemyśle zbrojeniowym. Polska jest ważnym producentem broni w obozie. Warunki kontraktów, dyktowane przez Moskwę, są dla Polski niekorzystne. Ze względu na nie wykorzystane moce produkcyjne w polskim przemyśle, "współpraca gospodarcza" objęła też **dodatkową produkcję uzbrojenia na eksport**. Jaki był zakres tych transakcji i ich warunki, opinia publiczna się nie dowiedziała.

Inny ważny problem to udział krajów komunistycznych w finalizowaniu rozpoczętych w Polsce inwestycji. Jest to kolejne niepowodzenie ekipy Jaruzelskiego. Jak przyznał oficjalnie w Warszawie, sztywne zasady planowania w obozie utrudniają lub zupełnie uniemożliwiają, włączenie polskich inwestycji do planów innych państw obozu, nawet w okresie pięcioletnim. Inaczej mówiąc, państwa komunistyczne zdołają włączyć polskie inwestycje do swych planów za wiele lat, gdy już trawa porosnie miejsca wstrzymanych inwestycji, a mury się rozsypią ze starości. Jest nadzieja, że niektóre przemysłowe inwestycje uda się włączyć do planów w latach 1985-90.

ZAWIEDZONE NADZIEJE

Reasumując, można powiedzieć, że **nadzieje Warszawy na zwiększoną pomoc obozu się nie sprawdziły**. Z uwagi na przeżywany kryzys, brak twardych dewiz i niedobór zarówno surowców jak i towarów rynkowych, kraje obozu nie mogłyby zastąpić Polsce współpracy z Zachodem, nawet, gdyby tego rzeczywiście chciały. Sztywne i niesprawne planowanie utrudnia wspólne finalizowanie rozpoczętych inwestycji. Obowiązujące systemy rozliczeń stawiają pod znakiem zapytania współpracę, która zyskała miano przerobu usługowego.

CZYSTKA

W ZSRR Andropow rozpętał czystkę przeciw skorumpowanemu urzędnikom. Widowsko jest godne uwagi.

Największą sensacją jest to, że czystka uderzyła w dwu członków wszechmocnego Komitetu Centralnego KPSS - Komunistycznej Partii Sowieckowo-Socjalistycznej.

"Mafia dnipropepetska"

Pierwszym z nich jest członek tzw. mafii dnipropepetskiej generał **Mikołaj A. Szczelokow**, który przez 16 lat piastował stanowisko ministra spraw wewnętrznych ZSRR. Terminem "mafia dnipropepetska" posługują się kremlinologowie dla określenia grupy aparatczyków, którzy w latach 1930-tych razem z Breżniewem służyli w Dniepropetrowsku na Ukrainie, a potem wywinęli się za nim na wysokie stanowiska na Kremlu. Sam gen. Szczelokow był bliskim przyjacielem Breżniewa.

W czerwcu br. towarzysze oskarżyli generała Szczelokowa o korupcję i wyrzucili go z Komitetu Centralnego. W Moskwie mówi się, że 72-letni generał i b. minister wkrótce może stanąć przed sądem. Byłby to najbardziej sensacyjny proces od czasu osławionych procesów moskiewskich z lat 1930-tych.

Generał i b. członek KC - wyrzucony z mieszkania

Syn generała, Igor Szczelokow został usunięty z wysokiego stanowiska we władzach centralnych Komsomołu. Po Moskwie krąży uporzędkowana plotka, że zona generała popełniła w marcu tego roku samobójstwo, kiedy całą rodzinę wyeksmitowano z mieszkania w luksusowym domu na Kutuzowskim Prospektie, w którym mieszkali też Breżniew i Andropow.

Kłopotliwa zona

Druga najwyżej postawiona w

hierarchii sowieckiej ofiara czystki to **zięć Breżniewa**, generał porucznik **Jurij M. Czurbanow**, usunięty ze stanowiska pierwszego wiceministra spraw wewnętrznych i zdegradowany do roli komendanta milicji w Murmansk, nad Morzem Barentsa, na północ od kręgu polarnego. W Moskwie opowiadają, że córka Breżniewa, Halina Czurbanowa, została wyeksmitowana z moskiewskiego mieszkania i mimo oporu, jak stawiła, nakłoniono ją, by pojechała za mężem do Murmanska.

Skandal brylantowy

Początkiem upadku Czurbanowa był skandal brylantowy, w który byli zamieszani przyjaciele M. Czurbanow, de domo Breżniewowej. Czytelnicy prasy sowieckiej dowiedzieli się w ub. roku, o aresztowaniu kilku osób z jej najbliższego kręgu, podejrzanych o przemyt i przywłaszczenie brylantów i innych cennych przedmiotów. Był wśród nich ogólnozwiązkowy dyrektor cyrków sowieckich.

Przesłuchiwano w tej sprawie także córkę Breżniewa, co dla jej męża, gen. Czurbanowa było szczególnie kłopotliwe, jako że, jak powiada, z urzędu nadzoru UBCHSS, czyli wydziału milicji, odpowiedzialny za tępienie korupcji.

Nowa miotła

Na miejsce Szczelokowa postawiono nową miotłę. Nowy minister spraw wewnętrznych, **Witalij W. Fedorcuk**, został przeniesiony na to stanowisko z KGB, co pracownicy milicji uznali za obelgę. Fedorcuk opublikował ostatnio w **Prawdzie** artykuł, z którego wyciera rąbek prawdy o tym, czym się głównie zajmują członkowie aparatu władzy w ZSRR.

W artykule nowy minister poucza, czym się powinna zajmować milicja. Przykazy te czyta się jak litanię o tym wszystkim, czego nie robiono za Breżniewa, kiedy wezbrała fala korupcji, a towarzyszył jej gwałtowny wzrost ciężkich przestępstw, a także wzrost chuliganstwa, opilstwa i

kradzieży. M. in. należy energicznie zwalczać naruszanie własności państwowej i nasilić walkę z małwersacjami, łapówkarstwem i spekulacją, oświadcza minister.

W aparacie władzy - złodzieje i łapówkarze

Jako przykład sukcesów w tej walce nowy minister podaje zlikwidowanie szajki łapówkarzy w ministerstwie kolei. Do szajki miało należeć dwu najwyższych funkcjonariuszy ministerstwa.

W sowchozach nakryto dyrektorów, którzy w sprawozdaniach zanizali liczbę pogłowia bydła, w przemyśle mięsny - wysokich funkcjonariuszy, którzy **prywatnie sprzedawali mięso z państwowych rzeźni i przetworni**.

W transporcie - złapano kierowców, w moskiewskim rejonie, który w ciągu trzech lat ukradł przeszło 20 tys. litrów państwowej benzyny, a na dobitkę pobrał "lewe" premie w wysokości 11 tys. rubli.

Obiboki i oszuści w milicji

Jak zwykle, na sygnał z góry, za artykułem ministra w **Prawdzie**, posypała się lawina skarg i donosów od czytelników sowieckiej prasy i popłynęła rzeka tekstów spod piór etatowych dziennikarzy. Jednym z najpopularniejszych obiektów skarg okazali się milicjanci z ruchu drogowego. Obywatele powszechnie skarżą się na 10-rublowe łapówki, a reguły niemal pobierane od kierowców przyłapanych na gorącym uczynku. Obywatele skarżą się też na milicjantów zbyt leniwych, by reagować na przejawy chuliganstwa i prowadzić dochodzenia w sprawie kradzieży mienia obywateli.

Mieszkanka Leningradu skarży się w **Prawdzie**, że kiedy do jej mieszkania wdarł się maniak z siekierą, wezwany milicjant odmówił interwencji oświadczając, że został przydzielony do innego komisariatu milicji.

Od głowy...

Czy ryba rzeczywiście psuje się od głowy? W artykule w **Prawdzie** nowy minister spraw wewnętrznych przyznaje, że w ostatnich latach w biurach UBCHSS

pogrzebano wiele skarg obywateli na łapówkarzy. Najbardziej skandaliczny przypadek wyszedł na jaw w rejonie krasnodarskim, w Mekce turystów nad morzem Czarnym. Operacje tamtejszej szajki przestępczej, składającej się z miejscowych urzędników i policjantów, opisała gazeta **Sowieckaja Rosija**. Kapitan milicji miał pobrać 15 tys. rubli łapówki w zamian za pozostawienie w spokoju osobników, którzy za łapówki dawane urzędnikom kołchozu uzyskali zlecenie na budowę, a także na przymknięcie oka na sprawę dwu pracowników UBCHSS, powołanej do zwalczania korupcji, którzy brali łapówki od kierowniczki miejscowej restauracji.

Żelazna Bella

Kierowniczka restauracji niejaka Fatachowa, znana powszechnie jako **Żelazna Bella**, miała oszukiwać klientów, podając zbyt małe porcje, nie wydając reszty, okradając restaurację i popełniać inne bezcerstwa.

W całym ZSRR wielu pracowników milicji zwolniono, innych przesunięto na niższe stanowiska, a niektórych łapowników z UBCHSS wysłano do najcięższych łagrow, z długoletnimi wyrokami. Kapitan z Krasnodaru dostał 12 lat ciężkich robot.

Wszystko to może robić wrażenie na czytelnikach zachodniej prasy, którzy nie znają z pierwszej ręki życia w "socjalizmie" i nie pamiętają, że od samego początku, czyli od 1917 r. w ZSRR, a od 1945 w PRL trwa "walka z korupcją". Jej kolejne fale, na roznych szczeblach, zawsze prowadziły tylko do usuwania z drogi konkurentów w aparacie, nigdy korupcji nie wykorzeniły. My, którzy wiemy lepiej, jesteśmy przekonani, że korupcja wynika z samej istoty systemu, że jest produktem nie kontrolowanej i absolutnej władzy czerwonej burżuazji.

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

PONTIAC, BUICK, CADILLAC
Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS
pożyczka na samochód

Specjalizujemy się w otrzymaniu pożyczki na samochód dla nowo przybyłych

Minimalna wpłata
Niskie miesięczne spłaty

Po kupno zgłaszajcie

się do naszego polskiego przedstawiciela.

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko

ARNOLD PENK

(Wyróżniony przez GM jako "Senior master salesman")
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW LUB UBEZPIECZEN PROSZĘ DZWOŃC 964-3211 LUB DO DOMU W KAŻDYCH GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU

832 BAY ST., TORONTO (przy College St.)

Nowa Konstytucja 3 Maja

Bardzo często w rozmowach ze starszymi i młodszymi Polonami w Calgary słyszę dwie zupełnie krancowe opinie o organizacji, do której należałem, w której działałem oraz za ideały której siedziałem w więzieniu w Mielczynie jako tzw internowany. Jedni twierdzą, że NSZZ Solidarność "za dużo chciała naraz" i że dlatego poniosła porażkę czyli innymi słowy powinna być bardziej miękko, żądać mniej i bardziej to rozłożyć w czasie oraz starać się "przechytrzyć" przeciwnika. Drudzy twierdzą, że "Solidarność" szła za miękko, była za mało zdyscyplinowana, że powinna być bardziej przewidująca i zawsze przygotować się na konfrontację, ze zgromadzeniem broni włącznie.

Twierdzenie pierwsze nosi dosyć widoczne ślady propagandy reżimu, która przez cały okres istnienia "Solidarności" ze skrupulatnością pedanta wyszukiwała wszelkie objawy żądań nierealnych u pojedynczych działaczy czy grup oraz rozdmuchiwała je do granic problemu krajowego lub wyżej. Ze szczególną rozkoszą propaganda reżimowa pielęgnowała wszelkie wystąpienia przeciw PZPR, "bratniemu" Związkowi Radzieckiemu i innym "bratnim krajom", a jak takowych działań było za mało ze strony "kontrewolucji" to chętnie preparowała sama zdarzenia mrozące krew w żyłach, jak choćby to jak to "kontrewolucja" zbezczerpała pomnik radzieckiego pułkownika Skopenki (nie ważne że po tygodniu wyszło na jaw, że jeden z bawiących się dziesięciolatków oparł się o cokoł pomnika, który się po prostu wywrócił, bo była to solidna socjalistyczna robota). Reżimowi po prostu chodziło, żeby systematycznie i mozolnie przygotowywać "argumenty" do ostatecznego rozprawienia się z tą "pelzającą kontrrewolucją". Bo czyż można nazwać żądania dostępu do środków przekazu czyli odkłamania życia, żądania reformy gospodarki jako środka

in wyjścia z makabry kolejek, żądania bezpieczeństwa dla członków Związku za zbyt wygórowane? Było również wiele innych żądań, zależnych od taktyki bieżącej wynikającej z posunięć "mozgowców" reżimu, chcących za wszelką cenę wykorzystać wszystkie negatywne cechy demokracji i masowości Ruchu w tym totalitarnym otoczeniu i doprowadzić do kompromitacji "ekstremy" czyli władz najwyższych Związku. Były to więc żądania władz Związku, wynikające z konieczności zachowania oblicza Ruchu i jego tożsamości celem niedopuszczenia do "rozmydlenia" jego ideałów w pianie reżimowego zalewu.

Widząc, że taktyka "neutralizacji" Ruchu poprzez ciągłe "podrzucanie" problemów i próby odcięcia władz Związku od ich wyborców nie skutkują reżim decyduje się na otwartą wojnę z Narodem.

Dochodzimy więc do zagadnienia drugiego, a mianowicie - czy "Solidarność" nie szła za miękko, dlaczego w obliczu nieuchronnego ataku, o którym się mówiło od paru miesięcy przed "wojną", nie przygotowała się należycie do walki, z bronią w ręku włącznie? Jest to problem znacznie trudniejszy do zrozumienia od poprzedniego. Nie wynika on z działań propagandy reżimu, bo ta odwrotnie - bardzo skwapliwie wmawiała społeczeństwu o przygotowaniu zbrojnym "kontrewolucji" do "wojny domowej", a szczególnie wmawiała wszystkim sługom i pachołkom reżimu o listach ich nazwisk z przeznaczeniem do "rozwalki" itp. Rowniez wielu działaczy "Solidarności" siedzących w więzieniach jako tzw internowani niejednokrotnie poruszali zagadnienie nieprzygotowania zbrojnego Związku do własnej obrony, zbyt małej penetracji wojska i milicji itp. Wynikało to niestety z niezrozumienia istoty Ruchu o nazwie "Solidarność". Ruch ten nie zakładał,

bo nie mógł założyć, jako jednego choćby z etapów walki - walki zbrojnej. I przyznać trzeba w założeniu tym był konsekwentny do końca. Uznając za głupotę polityczną walkę zbrojną młuchą militarnej ze słoniem militarnym (a o taką proporcję zaborca już zadbał przez blisko 40 lat okupacji) i przy godzeniu się "widzów" zachodnich z "wykastrowaniem" nawet Jałty, za środek główny swojej walki Ruch ten przyjął siłę ducha, odwagę i siłę argumentów. I rzeczą jest bezsporną, że walkę tę wygrał! A nie przegrał - jak wielu jest skłonnych dziś sądzić! Wygrał ją, bo przeciwnikowi zostały za argumenty już tylko czołgi, wozy opancerzone, więzienia, godzina policyjna i temu podobne rekwiizyty, nazwane stanem wojennym, w kraju środkowoeuropejskim o tysiącletniej tradycji i w drugiej połowie XX wieku! Znaczenia tej wygranej nie tylko dla przyszłości Niepodległej Polski, ale i dla wszystkich ujarzmionych przez neoniewolniczy system narodów trudno dziś przecenić. I to niezależnie od tego, ile jeszcze lat trwać będzie "uszcze-

śliwanie" Polski komunizmem przy pomocy czołgów, więzienia, fingowanych procesów itp.

Podziw wygodnego i nie całkiem zorientowanego świata zachodniego dla tej małej i bezbronnej Polski, która "targnęła się" na olbrzyma z gołymi rękami dowodzi właśnie, że polityka Związku była optymalna w tych warunkach, a uchwały I Zjazdu "Solidarności", które wielu nazywa Nową Konstytucją 3 Maja, owocować będą nie tylko dla Polski Niepodległej, ale i dla uwolnienia ludzkości od nowych "nadludzi", którzy dążą do ustanowienia swego panowania nad światem. Mówiąc językiem wojskowym warto było przegrac bitwę, aby wygrać wojnę, choć ta wojna trwać może lata, a nie miesiące, jak wielu z nas sobie tego by życzyło. Jak zas dotkliwy został zadany cios przeciwnikowi (nie temu w gmachu KC PZPR, a temu z Kremla) niech świadczy wściekłe ataki mocarza kremlońskiego na I Zjazd "Solidarności" i jego uchwały w "Prawdzie", listach "bratniej" KPZR do

"bratniej" PZPR itp. Rozwścieczone nadczłowiek i pretendent do władania światem jest najlepszym świadectwem, że można z nim walczyć i skutecznie wygrać bez użycia nawet jednego naboju. Jest to bron dla niego bardziej niebezpieczna niż atomy (bo tych ma pod dostatkiem), a jednocześnie bron ta dziś jest nam dostępna tu na Zachodzie, o czym warto również pamiętać.

Pamiętajmy bowiem, że "nadczłowiek" nie ma dziś szans wygrania militarnego z Zachodem, natomiast ciągle ma szansę "powiesić kapitalistów na sznurze, który sam mu dostarczą" - zgodnie ze słowami Lenina. Jeśli uda nam się powstrzymać "kapitalistów" od dostarczenia potomkom Lenina tego sznura czyli otworzyć im oczy na istotę ekspansjonizmu wielkoruskiego, jeśli potrafimy skorzystać z dorobku Nowej Konstytucji 3 Maja to widać nie tylko końca tej wojny, zwanej jaruzelską, ale i Polski Niepodległej może się znacznie przybliżyć i nabrac konkretnych kształtów.

Jan Kanaszyc

Poezja

Wskazówki dla początkującego gladiatora

*zachowaj umiar na arenie
kłaniaj się jeśli chcesz, ale rozsądnie
nie tym z pierwszych rzędów bo i po co
licz swoje kroki kiedyś będą one ważne
skoncentruj się na swoim zadaniu
tylko ze swego zadania będziesz rozliczony
idź spokojnie, mozesz unieść ręce
lecz nie zachwycaj się światłem ani publicznością
wbrew pozorom będziesz na arenie sam
będziesz tam nie z własnej woli i do czasu
rozsądek nakazuje ci przetrwać
a ze procy areny nic nie będzie ci dane?
wiedząc o tym mozesz wyobrazić sobie resztę*

Krzysztof Ostaszewski

Seattle, 4 października 1982

KOMUNIKAT WYDZIAŁU OŚWIATY MIASTA TORONTO NA ROK SZKOLNY 1983-84

Wydział Oświaty (Toronto Board of Education) prowadzi nadal bezpłatne lekcje języka angielskiego dla dzieci i dorosłych, oraz zapewnia całodzienne klasy przedszkolne, dla dzieci w wieku od 2 do 5 lat.

Tegoroczny program przewiduje wprowadzenie języka angielskiego w młodszych klasach przedszkolnych, z równoczesnym zachowaniem języka polskiego. Zajęcia są prowadzone przez wysoko kwalifikowanych nauczycieli.

Dzieci 4 i 5-letnie są włączone w regularny program szkolny. Jak w poprzednich latach, Wydział Oświaty miasta Toronto jest przygotowany na udzielenie daleko idącej pomocy w sprawach związanych z nauką języka angielskiego oraz w sprawach zawodowej asymilacji w Kanadzie.

W celu uzyskania dokładniejszych informacji proszę telefonować do Biura Apolonu Anielewicz, nr telefonu 535-3777

46 47

UNIVERSITY OF TORONTO DEPARTMENT OF SLAVIC LANGUAGES AND LITERATURES

21 Sussex Avenue

978-8717

Katedra literatur języków słowiańskich uniwersytetu torontonskiego zawiadamia wszystkich zainteresowanych, że w roku akademickim 1983/84 wykładane będą następujące przedmioty bezpośrednio związane z programem polskim:

SLA 106 -- język polski dla początkujących
(2 semestry, 4 godziny tygodniowo)

SLA 206 -- język polski dla średnio-zaawansowanych
(2 semestry, 4 godziny tygodniowo)

SLA 306 -- język polski dla zaawansowanych
(2 semestry, 4 godziny tygodniowo)

SLA 436 -- historia języka polskiego
(2 semestry, 2 godziny tygodniowo)

SLA 326 -- krótka proza polska
(2 semestry, 2 godziny tygodniowo)

SLA 426/446 -- poezja polska
(2 semestry, 2 godziny tygodniowo)

SLA 226 -- film polski
(1 semestr, 4 godziny tygodniowo)

45 46 47

1570 - 1572 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONT. M6P 1A4, CANADA TEL. (416) 534-2023

JEDYNA KANADYJSKA FIRMA POLONIJNA W POLSCE. POSIADAMY WŁASNY TRANSPORT NA TERENIE CAŁEJ POLSKI, DZIAŁAJĄCY NA PODSTAWIE WYDANEGO ZEZWOLENIA PRZEZ MINISTERSTWO ŁĄCZNOŚCI W WARSZAWIE ORAZ WŁASNY MAGAZYN Z ARTYKUŁAMI ŻYWNOŚCIOWYMI I PRZEMYSŁOWYMI

NAJNOWSZE OFERTY DLA WYSYŁAJĄCYCH PACZKI DO POLSKI

- 1 DOSTAWA PACZEK DO DOMU ODBIORCY (BEZ DOPLAT) ZA POTWIERDZENIEM ODBIORU
- 2 WAGA NIE OGRANICZONA
- 3 ODBIÓR PACZEK Z DOMÓW KAŻDEGO DNIA (BEZ DOPLAT)

95c

Morskie zwykłe,
dostawa do 8 tygodni,
bez dopłat

\$1.35

Paczki morskie,
dostawa do 8 tygodni,
ubezpieczone, bez dopłat

\$3.25

Morskie ekspres,
dostawa 21 dni,
ubezpieczone, bez dopłat

\$3.65

Paczki lotnicze
dostawa 4-14 dni,
ubezpieczone, bez dopłat

KAWA BRAZYLIJSKA ZIARNISTA \$5 99 - 1 kg z dostawą do odbiorcy w Polsce

*WELNA MOHAIR \$4 40 za 500 g

Przyjmujemy również paczki spoza Toronto i z innych prowincji,
drogą pocztową z załączonym M O

44 45 46

WIADOMOŚCI Z ŻYCIA POLONII MONTREALSKIEJ

Adres redakcji
84 90th Ave LaSalle, Que ,
H8R 2Z4
12453 Pavillon, Pierrefonds.,
Que , H8Z 1M6
Korespondenci Tel 336-8136,
271-4002, 683-2576
Ogłoszenia i prenumeraty
tel 727-7257

SPOŁECZNIE

Dokonczenie z nr 44

Stowarzyszenie nawiązuje też łączność ze szkołami polskimi. Nic w tym dziwnego z punktu widzenia ludzi mających nieduże dzieci, a takich w Stowarzyszeniu jest wielu. Zas projekt, z którym nosi się p Rosiak i jego współpracownicy, zbudzić może aplauz i zapal chyba nie tylko piszącej te słowa. Nie jest tajemnicą, że wiele dzieci niechętnie chodzi do polskich szkół sobotnich - rowiesnicy mają wolny dzień, a tu trzeba słęzc na lekcjach, prowadzonych w sposób tradycyjny, nie stanowiący żadnej atrakcji. Rodzice, zmuszeni odwozić dzieci do szkoły i z niej je odbierać, mają całkowicie rozbity wolny dzień. A gdyby tak spróbować połączyć naukę z relaksem i atrakcją? Jedną z organizacji polonijnych ma nad jeziorem, niezbyt daleko od Montrealu, 300-akrowy własny teren z domkiem czy raczej barakiem z łózkami dla dzieci, teren z którego kiedyś korzyści harcerze. Odręmontować ten barak, by mógł służyć i zimą, pobydować ocieplane domki kempingowe i robic weekendowe wyprawy całych rodzin, rodziców i dzieci. Dla rodziców zajęcia sportowe, w ciepłych porach roku spacer, rybołówstwo zimą narty itp, dla dzieci po parę godzin lekcji. Lekcji, które też można uatrakcyjnić wprowadzeniem gier komputerowych z historii, geografii. Inżynierów w tym głowa, by opracować takie gry wspólnie z nauczycielami.

Wielu młodych rodzin nie stac na własne domki letniskowe, czy wyluszczonej tu pomysł nie jest więc atrakcją? Inżynierowie ze Stowarzyszenia gotowi są zrobić społecznie - plany wymarzonego przez siebie osrodka. Znaleźliby się na pewno i ludzie, którzy pomogli w budowie własną fizyczną pracą. Ale dla zrealizowa-

nia projektu potrzeba pieniędzy, pieniądze. Te można znaleźć wyłącznie drogą wciągnięcia do współpracy innych organizacji polonijnych. Stowarzyszenie liczy na to. Liczy, na przekor obecnej sytuacji, na zaciesnienie - czy też zawiązanie - kontaktów międzyorganizacyjnych. Widzi nawet czysto zewnętrzne warunki, które to umożliwią. Montrealeskie Polskie Towarzystwo Weteranów Wojennych, kierowane obecnie przez bardzo dynamicznego p Stacheckiego, nosi się z zamiarem oddania wkrótce swej dużej (zwalniającej się spod dzierżawy) sali w centrum miasta do dyspozycji organizacji polskich. Niech podzieli ją na boksy, niech w tych boksach mają swoje biura, w biurach dyżury, spotkania z interesantami. Niech ludzie, spotykając się drzwi w drzwi, poznają się, zblizają, a wówczas i ich organizacje zaczną moze na co dzień współdziałac?

Takie współdziałanie mogłoby zaowocować między innymi realizacją osrodka nad jeziorem. Osoby od lat tkwiące w montrealeskim polonijnym swiatku gasiły wprawdzie zapal referującej im ow projekt inżynierski "nie bój się, nie boj, juz im podetną skrzydełka, nikt nowy tu z niczym nie wyskoczy", ale jest to chyba pesymizm w obecnej chwili trochę na wyrost. Osobiscie sądzę, że mało jest spraw równie ważnych jak dobra i atrakcyjna polska szkoła, jeśli przyjąć, że ważne i potrzebne jest dalsze istnienie polonii - a jest potrzebne, i to dla Polski. Dynamicznych i pomysłowych Polaków w Montrealu nie brak, rozsądnych nie brak, więc? Jeśli jeszcze zaczną się spotykać nieoficjalnie, a stale twarzą w twarz, w sąsiednich biurowych boksach.

Karolina Jankowska

SPORT - MONTREAL LIGA BIAŁY ORZEŁ - LAOS 2 4 (0 1) PUCHAR BIAŁY ORZEŁ - NICOSIA 5 4 (0 0,0 0)

W kolejnym meczu rundy rewanżowej, rozegranym w dniu 13 08 drużyna polska doznała pierwszej w tej rundzie porażki z Laosem 2 4. Zespół Laos zwyciężył zasłużenie wykazując lepsze przygotowanie techniczne i kondycyjne. W ten sposób zrewanżował się za porażkę z pierwszej rundy w identycznym stosunku 2 4. Bramki dla White Eagles TBO zdobyli Janusz Hryc i Darek Gryniuk.

Biały Orzeł wystąpił w następnym zestawieniu: Wróbel - Prugar, Toporowicz, Bumałowski, Skalak (Winiarczyk) - Sokołowski, Jagielka (Gryniuk), M Pszonka - Gregorczyk, Marchlewski (Kos), Hryc.

W pierwszym meczu o Puchar Quebecu, rozegranym w dniu 15 08 drużyna TBO pokonała Nicosię 5 4 (0 0,0 0) w rzutach karnych. W normalnym czasie mecz zakończył się wynikiem bezbramkowym, również dogrywka nie przyniosła rozstrzygnięcia. W tej sytuacji sędzia zarządził strzelanie jedenastek. Lepszymi egzekutorami okazali się zawodnicy Białego Orła, wykonując celnie wszystkie rzuty (5), natomiast gracze z Nicosi zdobyli tylko 4 bramki. Ostatni rzut karny zawodnik Nicosi spudłował, strzelając nad poprzeczką. Dla Białego Orła strzelali P Sokołowski, J Hryc, L Gregorczyk, B Wróbel i M Kos.

K P

Uprzejmie zawiadamiamy szanownych czytelników o zwiększonej ilości punktów zajmujących się sprzedażą "Echa" w Montrealu. Można je obecnie kupować w następujących miejscach:

- 1 Kościół Sw Trójcy - przed sumą
- 2 Kościół M B Częstochowskiej - przed sumą.
- 3 Kościół Sw Wojciecha - po sumie
- 4 Sklep z gazetami 3511 Boul St Lorent
- 5 Sklep z gazetami 12-48 Peel, k Ste-Catherine
- 6 Kiosk z gazetami Ave des Pins, k Boul St Lorent
- 7 Sklep spożywczy 2657 rue Rouen, wł p Jałowy
- 8 Sklep spożywczy 3561 rue Belair, wł p Grocholski
- 9 Sklep spożywczy, Marian 4355 Boul St Lorent
- 10 Boulangerie-Syrenka 4371 rue Belanger, wł p Mitrowski
- 11 Alfred Delicatessen 1766 rue Centre, wł p Chruściński
- 12 Sklep spożywczy 1903 rue Jolicoeur
- 13 Fruite Ludmila 65 90 Ave Ville la Salle
- 14 Sklep Old Europe, Alexis Nihon
Plaza, Metro Atwater

We wszystkich sprawach dotyczących kupna i sprzedaży gazety, można się kontaktować z p Tadeuszem Kruszewskim Tel 481-10-94 i p Krystynem Piętką Tel 525-86-49

NAJNOWSZA KSIĄZKA O WIZYCIE PAPIEŻA W POLSCE

Tytuł "Druga wizyta Jana Pawła II w Polsce", wydana w Paryżu przez wydawnictwo Cana, autorstwa - Jean Offredo i Dominique Le Corre, znanych dziennikarzy francuskich, wybitnych znawców i propagatorów spraw polskich. Teksty w języku polskim i francuskim, 160 str., 75 fotografii, większość kolorowych. Piękne wydanie albumowe na kredowym papierze, cena tylko 16\$
Do nabycia u p Jerzego Skrodzkiego, 3465 Hutchison St., # 1002, Montreal, tel 845-46-84

Komunikat

**UWAGA Uczestników głódki montreal-
skiej prosimy o przesłanie do redakcji ECHA
dokładnych adresów.**

Kolejna lista ofiarodawców, którzy wpłacili na leczenie URSZULI LEDWON

Leoneine Angermann	\$ 10 00
Adela Biszko	2 00
A Bohdanowicz	10 00
M Budrewicz	6 00
S i A Czaplą	20 00
Eugenia Czerniak	10 00
Felicja Dyrkacz	200 00
Walter F ió	20 00
Anna Kiersnowska	20 00
Bolesław Kitowski	10 00
M Małachowska	20 00
N N	20 00
J G Semrau	20 00
J i M Szumowscy	10 00
Sophia Szymonowicz	25 00

Frederica Wajszczuk	50 00
Walkiewicz Weronika	4 00
Alina Zaręba	10 00
Zbiorka przed kościołem	
Sw Stanisława dnia 24 07	203 89
Eugenia Ankowicz	20 00
Cecylia Brzeska	10 00
Genowefa Jankowska	10 00
Zenon Klemensowicz	10 00
John W May	25 00
Helena Michałowska	20 00
N N	7 00
Anna Nowakowska-Norton	100 00
Klara Petz	20 00
P i W Raczka	20 00
Janina Sopol	10 00
Jan Turowski	20 00
Czesław Wisniewski	20 00
Wanda Wyrzykowski	5 00
Eugene Zadada	5 00
Iwona Zawadowska	10 00
Janina Zurawska	10 00
Zbiorka przed kościołem	
Sw Stanisława dnia 31 07	240 00
G i E Betowski	20 00
T i U Bystry	50 00
M i M Cieszański	20 00
Stanisława Dukowicz	10 00
Jozef Kokoszka	10 00
Marian Lisowski	20 00
W Marczynski (Great Britain)	17 00
R i B Mickiewicz	20 00
N N (Brampton, Ont)	100 00
N N (sudbury, ONT)	5 00

Halina Olsen (Hiszpania)	30 00
D Piotrowska	5 00
Stanisław A Pleszczyński (Lennoxville, P Q)	30 00
Czesława Radecka (Ottawa, Ont)	500 00
Helena Roj (Wellandport, Ont)	25 00
Royal Canadian Legion Branch #621	50 00
Gertruda Sarnacki	100 00
M Semanszyn	20 00
Franciszek Twarog	20 00
Weronika Walkiewicz	4 00
Kinga Zimmer	25 00
Zbiorka przed kościołem	
Sw Stanisława dnia 07 08	176 60

Ogółem zebrano do dnia 16 08 83 r \$4 666,53

Podajemy nasz dokładny adres
**FUNDUSZ PAPIEŻA JANA PAWŁA II
DLA POLSKICH SIEROT I OPUSZCZONYCH
DZIECI
POMOC DLA URSZULI LEDWON
12 DENISON AVE
TORONTO, ONT
M5T 2M4**

POGŁOS

czyli absolutnie niezależne od
prądów pismo satyryczne
(nie mylic w zadnym wypadku z P O GŁOS)

Redagują Magda, Marek i Kot Czyzyckich

motto:

Prawdziwy pogłos echa się nie boi!
aneks:

- nie boimy się również
- Prezesa
 - Profesora
 - Krwawego Zyzia
 - Jozki
 - ani Farmusowej

Wobec powyższego jednogłownie obwieszczamy, że oto istniejemy. Ten wielce obiecujący początek naszego istnienia inauguruje sprawozdaniem z całkiem bliskiego spotkania ze znanym już P T Czytelnikom Koniunkturalistą. Spotkanie to było wielce niebezpiecznego stopnia, Koniunkturalista tego dnia był bowiem chyba głodny, bo zły

Sprawozdanie

Stan liczebny

Prezes - nieobecny, chwilowo na wywczasach
Profesor - obecny w domysle Koniunkturalisty
Zona Koniunkturalisty - cicha i łagodna
Redakcja Pogłosu - łagodna do czasu
Osoby tzw. postronne - o k

Na wstępie Koniunkturalista zaproponował nam (podlizuch) grę w Czarnego Piotrusia na karty wejściowe na uroczystość wyboru Miss Związku Zbieraczy Surowców Wtórnych

Rady gospodarki domowej

Jezeli nazbiera się dużo surowca wtórnego, można go używać w charakterze papieru toaletowego, albo wysciółki do starego buta. Można też surowiec wtórny spalic i posypać głowę Profesora uzyskanym popiołem

Karty wstępu okazały się jednak znaczone jeszcze przez Prezesa przed wywczasami, a Piotrus nagle szczerwieniał, więc dalismy chwilowo za wygraną

W Czarnego Luda również absolutnie nie chcieliśmy się bawic, bo gdyby i Lud szczerwieniał, to stanowczo byłibymy w mniejszości

Koniunkturalista zas, niezrącony niepowodzeniami, zaczął z lubością wycierać odlew Profesora (odlew był z brązu, nie mylic z odlewami innego rodzaju, Profesor odlewa się kiedy chce i nic na to poradzić nie można), któremu to niegrzeczny Jacus już dawno utracił nochal. Takie to teraz te dzieci odważne! Utracił nochal Profesorowi! Z ulgą stwierdzamy, że do rękoczynów nie doszło, chociaż Koniunkturalista obrzucał nas inwektywami typu "mozgowcy", "wy docenty bez profesury", a samego Redaktora Pogłosu przyrównał niechlubnie do "bezpanskiego niezrzeszenia"

Co do ostatniej inwektywy to nawet się zgadzamy, bo zrzeszać się nie lubimy, szczególnie jeśli w okolicach grasuje Banda Czworą (skład Koniunkturalista, Prezes, Profesor, ten ostatni starczy za dwóch), a jeśli już się zrzeszamy, to robimy to w odosobnieniu i niekoniecznie zrzeszaniem się to nazywa

Koniunkturalista, oddalając się, nucił pod nosem skoczną piosenkę

My zrzeszemy się nie damy!

Profesora B kochamy

Prezes nas się nie powstydy,

bo my w koncu nie są

Redakcja Pogłosu też nie jest, ale mogłaby być i co z tego?

Nie udało nam się niestety dogonić umykającego w mroki Koniunkturalisty i nakopac mu gdzieś (nakopac - ekspresja mająca wyrazić grozę sytuacji), ale zrobimy to przy nadarzącej się okazji, o czym bez wątpienia poinformujemy P T Czytelników

Koniec sprawozdania

ŁAMIGŁÓWKA DLA JESZCZE NIE KONTAKTUJĄCYCH

Z rozsypanych literek ułóż wyraz, który jest nazwą bardzo ważnego stanowiska

REESZP odp prezes

LEKTURY OBOWIĄZKOWE

- "Portret Prezesa z czasów młodości" - intrygująca biografia Prezesa
- "Prezes i Oceany" - reportaż z cyklu "Z Prezesem dookoła świata"
- "Nędznicy" - literatura piękna

- "Dziady" - "
- "Idiota" - "
- "Dzuma" - "
- "Pogoda dla Profesora" - saga rodzinna z uwzględnieniem warunków polityczno-meteorologicznych
- "Ja-Prezes" - powieść historyczna z cyklu "W kramie fantazji"
- "Prezes Zadumionych" - dramat obyczajowy o strasznym zakończeniu
- "Dziesięciu Mądrych Prezesków" - powieść kryminalna w konkluzji nie ostał się zaden Prezesik
- "Śniadanie u Profesora" - mniam, mniam!

BILANS

Redakcja Pogłosu postanowiła przeprowadzić solidny bilans przychodów i rozchodów, jak również innych operacji (tudzież finansowych), co wcale nie ma na celu skłonięcia P T Czytelników do nadsyłania datków na sierotki alkoholików i zboczców, a także pogłosowców dotkniętych klęskami żywiołowymi. Pragniemy zdementować pogłoski, jakoby Redakcja Pogłosu chodziła bez butów, ponieważ mamy jedną parę tramppek przeciwdeszczowych z suwaczkami i pomponem (jednym, bo drugi przypadkowo zjadł prywatny Kot Redakcji, myśląc, że to myszka Nadmienic przy tym musimy, że myszy niestety dawno nas opuściły, mamrocząc pod nosem, że u nas nie ma co jeść i efekt jest taki, że teraz wszyscy chodzimy głodni, nie włączając Kota)

Mamy jeszcze dwie pary ślpek pławnych z golfem i mankietami, które chętnie wymienimy na trochę mleka dla naszego Kota, bo jak tydzień temu zaczął wyc, to teraz mowę całkiem mu odebrało, a wódki pic nie chce, tak mu się we łbie poprzewracało. Ostatecznie możemy się zgodzić na piwo, to chociaż sami wypijemy i będzie wesoło. Kota nie zamienimy na nic w świecie, bo zawsze jest szansa, że jeśli coś upoluje, to nie zje wszystkiego od razu i przyniesie trochę do domu

Poza tym jest dobrze, czego i innym redakcyjom życzymy!

SHOWBUSINESS

Z przyjemnością informujemy P T Czytelników, że Redakcja Pogłosu prowadzi uboczną działalność rozrywkową (bron Boże nie jest to działalność związana z przerabianiem ziemniaczków na płynną rozrywkę, o co podejrzewa nas konkurencja). Założyliśmy natomiast zespół rocka tradycyjnego pod pikantną nazwą "Hyze Czyze" i zamierzamy koncertować pod oknami konkurencyjnych redakcji, bez nadziei jednak, że nagle wykażą one zrozumienie dla sztuki (dotąd nie udało nam się ich do tego nakłonić). Bilety do nabycia w Redakcji Pogłosu, pod naszą nieobecność prosic Kota

P S Po pierwszym koncercie pod oknami konkurencji wyrzucili nam przez łufcik zwiniętą w rulonik gazetę, ale tra fili niefortunnie prosto w łeb naszego Kota, który znowu stracił głos, poszarpał gazetę, teraz nie możemy poskładać tego do kupy i koncertować też nie możemy, bo bez trzeciego głosu w ogóle nam nie wychodzi

BIURO TURYSTYKI - "KIBITKĄ BLIŻEJ"

AKCJA POD HASŁEM - "Cap wyraka do plecaka"

Biuro Turystyki "Kibitką Blżej" udziela bezpłatnie rad dla udających się na antypody (włącznie z Australią i obocznosciami)

- Sprawdź, czym zawała się koala
- Nauczyc torbacza korzystać ze sr
- Zaskoczyc tubylca i zając go od tyła
- Opluc strusia-kapusia
- Nauczyc psa Dingo gry w szachy i ringo
- Sprawdź, czy koala woli rubla od dolara
- Sprawdź, czy wiedzą papugi, jakie Pogłos ma długi

Niestety nie możemy polecić tej musji naszemu wystannikowi, bo ostatnio w Japonii narobił nam wstydu, opił się wódki ryżowej i wydawało mu się, że kielkuje, po czym stwierdził, że już zaczyna pączkować i niedługo będzie miał małe ziarenka. Obawiamy się więc, że biorąc przykład z kongurzaków, z Australii wrociliby z torbami

BIURO TURYSTYKI NIE URZĄDZA

WYCIECZEK DO NASTĘPUJĄCYCH

KRAJÓW

- Czad - tubylcy w mniejszości, nie biją. Biją inni, jak zwykle ci sami
- Angola - też biją, ale w takt muzyki. Szlagierem jest aktualnie - "Cuba wyspa jak wulkan gorąca". Az dziw bierze, jak to w niektórych krajach stają się aktualne piosenki, które u nas przebrzmiały już kilka lat temu
- Zimbabwe - chodzą pogłoski, że już wszystkich wybili
- Salvador - biją się wszyscy naraz i nie wiadomo, jak długo będą się prac

Dalszy ciąg listy krajów, do których za cholere nie pojedziemy w następnym wydaniu

Powieść w odcinkach

UOF - czyli

UOF - czyli UWAGA OBIEKTY FRUWAJĄCE

Wieczor był ciepły i cichy. Zagłodzony Kot Redakcji wyl przeraźliwie pod oknami Naczelnego, Naczelny rozdzierając chrapał, Zona Naczelnego, pogwizdując, prała męża łapką na muchy gdzie popadnie, konkurencja urządziła huczny bankiet w osrodku rekreacyjnym. Nagle na granatowym niebie ukazał się Obiekt Fruwający, który po szczęśliwym lądowaniu na między Jędrka, okazał się być cichą i łagodną Zoną Koniunkturalisty, a świecący w mrokach przedmiot został zidentyfikowany jako gazeta konkurencji - O, zesz ty - powiedział Jędrak

ciąg dalszy nastąpi

POGŁOS Z MYSZKĄ

Niestety myszkę zezarł Kot (łakomec - nawet ogonka dla nas nie zostawił), więc w poszukiwaniu kolejnej myszki, musimy zaczekać z drukiem do następnego numeru)

FARMUS - FAN CLUB

Otrzymałismy wiele listów z prośbą o zdjęcia i autografy Farmusowej. Trafiły się również wyraźne żądania, aby przesłać za zaliczeniem pocztowym pewne części garderoby Farmusowej, ale stanowczo zaprotestowalismy i nie wysłamy, bo swintuchow i fetyszystow w ogóle nie lubimy. Aby jednak usatysfakcjonować rozszalały tłum wielbicieli, informujemy, że Farmusowa ukaze się w oknie Redakcji 25 sierpnia. Aparaty fotograficzne mile widziane. Za najlepsze zdjęcie Farmusowej zostanie przyznana nagroda w postaci niewyparzonego odlewu języka Farmusowej, za którym tak przepada konkurencja

KĄCIK LITERACKI Faramusz

"Ze złośliwego ssaka zwanego Faramuszem można by w ogóle zrezygnować, ponieważ po pierwsze nie jest dokładnie zbadany, a po drugie żadnego specjalnego pozytywnego społeczeństwu przynosić nie chce"

PRAWO I TY

KONTRAKT

Dokończenie

Statute of limitations nakreśla granicę w czasie, poza którą nie można już dochodzić w sądzie swych praw wynikających z kontraktu. Po upływie określonego czasu, nie można więc już dochodzić na drodze sądowej ani płatności długu, ani innych zobowiązań wynikających z kontraktu - jeśli w tym czasie, przed upływem terminu, nie podjęto się żadnych kroków w celu odzyskania należności.

Trzeba jednak podkreślić, że kwestie tu dyskutowane nie dotyczą spraw związanych z kodeksem kryminalnym.

OKRESY PRZEDAWNIE- NIA

Zwyczajne kontrakty, nie zawierane pod pieczęcią (*simple contracts*) - sześć lat, od dnia złamania kontraktu. Wyjątkiem są kontrakty zawierane w prowincji Quebec, gdzie okres przedawnienia wynosi pięć lat.

Przykład

Pani Malinowska miała zwrócić, w dniu 31 sierpnia, tysiąc dolarów pożyczonych od pani Kowalskiej. Pani Malinowska, czy też na skutek niedbalstwa, czy też nieuczciwości, lub z biedy, długu w terminie nie zwraca. W tej sytuacji od dnia 1 czerwca zaczyna się liczyć sześciolatek przedawnienia. Jeśli pani Kowalska w ciągu sześciu lat nie skieruje sprawy na drogę sądową, po upływie lat sześciu nie będzie już miała prawnych możliwości odzyskania pieniędzy pożyczonych pani Malinowskiej. Jeśli dzień 1 czerwca jest świętem - dniem wolnym od pracy - to termin przedawnienia zaczyna się liczyć od pierwszego, najbliższego dnia pracy (*business day*).

Kontrakty pod pieczęcią. W przypadku kontraktów zawieranych pod pieczęcią, okres przedawnienia, w większości prowincji Kanady, wynosi lat dwadzieścia od dnia złamania kontraktu.

Wyroki sądowe. W większości

prowincji kanadyjskich, płatności nakazane wyrokiem sądowym, które nie zostały ściągnięte od dłużnika, ulegają przedawnieniu po upływie lat dwudziestu.

Uwaga. Terminologia prawnicza w Kanadzie określa przedawnione zobowiązania jako zobowiązania "poza prawem" - *outlawed* - podkreślając, że nie się już w jego sprawie nie da zrobić na drodze prawnej.

ODNOWIENIE PRZEDAWNIO- NYCH DŁUGÓW

Częściowy zwrot długu przez dłużnika, czyli przez osobę, która ten dług zaciągnęła, sprawia, że od momentu częściowej spłaty zaczyna obowiązywać nowy, sześciolatek przedawnienia, a w prowincji Quebec - nowy pięcioletni okres przedawnienia.

W przypadku przedawnionego długu, pisemna obietnica spłaty tego długu, lub danie w innej for-

mie do zrozumienia, że się dług zamierza spłacić, stwarza podstawę do dochodzenia tego długu na drodze sądowej.

Może się zdarzyć, że osoba, która zaciągnęła dług, nie znajduje się na terenie prowincji w czasie, kiedy wierzyciel po raz pierwszy ma prawo wniesienia sprawy tego długu do sądu. W takim wypadku okres przedawnienia długu zaczyna się liczyć dopiero do chwili powrotu dłużnika na terytorium prowincji. Terminologia prawnicza mówi, że w tej sytuacji wierzyciel - ten, od kogo pieniądze pożyczono - jest *under disability*, czyli nie jest zdolny do dochodzenia swych praw. Ta sama zasada dotyczy małych dzieci oraz przypadków choroby umysłowej.

Jeśli więc pani Kowalska nie dochodziła tysiąca dolarów pożyczonych pani Malinowskiej, bo cierpiała na zaburzenia psychiczne, okres przedawnienia tego długu zacznie się liczyć dopiero, kiedy pani Kowalska przyjdzie do siebie i będzie w stanie przytomnie zajmować się swymi finansami.

Mecenas January

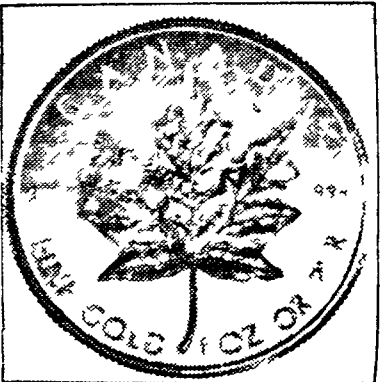
Za tydzień.

Pracodawca i pracownik

PRZEDA W NIENIE

Jak długo trwają zobowiązania wynikające z kontraktu? Innymi słowy w jakim okresie strona pokrzywdzona może wnieść do sądu sprawę przeciw drugiej stronie, która nie wywiązała się ze swych zobowiązań, wynikających z kontraktu?

Sprawę tę reguluje prawo określone jako *statute of limitations*.

ZŁOTO DLA OSZCZĘDNYCH

Kanadyjska Mennica osiągnęła niespodziewany sukces emitując serię złotych monet (1-uncyjowa, cwietercuncyjowa oraz zero-dziesięcuncyjowa).

Popularne inwestowanie w złoty kruszc, mające na celu ucieczkę od inflacyjnego nawisu w latach ubiegłych, preferowało kupno tradycyjnego muretu, czyli południowoafrykańskiego Krugerranda. Ostatnio jednak Listek czyli Kanadyjski Gold Maple Leaf robi furorę w kręgach inwestorów.

Łatwo dostępny w każdym banku, nie drogi, będący sprawdzoną lokatą kapitału, jak też często ucieczką przed rosnącymi podatkami. Listek sprzedaje się lepiej niż murzynek i to w relacji jeden do trzech lub czterech. Wiadomość ta odzwierciedla stale rosnącą wartość akcji kopalni złota w Kanadzie, skąd pochodzi całość złota zużywanego przez Mennicę. Obie inwestycje, tak w akcje, jak i monety, gwarantują 97% zabezpieczenia (przy różnym zysku w roku bieżącym).

GIEŁDA

I Ty możesz
zostać milionerem

Jak grać na giełdzie?

Trzy lata temu Chrysler stał na krawędzi bankructwa. Prawie jedna akcja tego "biednego" kolosa kosztowała 13 dolarów i w oczach taniała. Rząd USA ratując Chryslera, a od upadku wyasygnował pomoc w wysokości 1 200 000 000 dolarów, z czego w tym miesiącu korporacja oddała 813 milionów. W ciągu trzech lat samochodo- wy potentat zdołał wyrównać straty, za płacąc część pożyczki i wg opinii rzeczoznawców jest na najlepszej drodze do zdominowania rynku, tak w USA, jak i w Kanadzie. Obecnie jedna akcja Chryslera kosztuje 25\$, a cena rośnie. WARTO KUPIĆ!

Business

ZŁOTO \$ 519 00 520 00
SREBRO \$ 15 20 15 70
PLATYNA \$ 532 00 533 00

U S Dollar \$ 1 2344

WALUTA NOTOWANIA

CENY W DOLARACH
KANADYJSKICH

PŁATNOŚCI GOTÓWKĄ WG
SREDNIEJ GIEŁDOWEJ (BANK)

Australia dolar	1 091
Australski szilling	0 665
Bahamas dolara	1 2 50
Bahrański dina	3 2 50
Bahroski dina	6 0
Belgium frank	0 23400
Bermudski dolar	1 2 30
Brazylski kruzado	4 619
Brytyjski funt	1 2727
Chilski peso	6445
Colombijski peso	0 30
Czechosłowacki koruna	4 40
Denmark korona	1 0
Europejski dolar	1 0
Filipiński peso	1 0
Francuski frank	7 0
Grzywna	3 0
Niemiecki mark	3 0
Georgijska lara	0 4
Guinejski frank	1 45
Hongkongski dolar	1 680
Hungary forint	0 280
Indijski rupia	1 260
Indonezyjski rupia	0 1265
Irański dinar	3 9000
Irański rial	1 4725
Israelski shekel	0 216
Italijski lira	0 00785
Jamaicki dolar	5 075
Japoński jen	0 00590
Kuwaitski dinar	4 2200
Lebanon pouno	2 650
Malajski ringgit	5 795
Mexykański peso	0 088
Niemiecki gulden	4 170
Norwegijski korona	8 110
Norwegijski krona	1 665
Pakistański rupia	0 965
Polish złoty	0 129
Portugalski escudo	0 106
Romański leu	2 761
Saudijski riyal	3 550
Singapurski dolar	5 800
South African rand	1 1100
Spain peseta	0 0825
Sweden korona	1 580
Switzerland franc	5 735
Tanzania schilling	1040
Trinidadski dolar	5 165
UAE dirham	3 59
UK pound	1 8725
US dollar	1 2341
USSR ruble	1 6200
Venezuelski dolar	0 970
Yugoslawia dinar	0 130

Polska 1000 zł - 12 90 \$CAN
Jugosławia 1000 din - 14 90 \$

Gdyby ten przelicznik był tutaj możliwy do zrealizowania w drodze wymiany bankowej, zapewne najbliższe wakacje można byłoby spędzić nad Adriatykiem w luksusowym kurorcie, za przysłowiowe psie pieniądze. (Chcę przypomnieć, że Austria kupuje i sprzedaje (!!!) waluty w/w krajów. Proszę o tym pamiętać, będąc w Europie. Ale przepisy celne, etc. Dlatego jest to tylko zwrócenie uwagi na pewne ciekawostki finansowe.)

Kanadyjski dolar drożeje. Ostatnie europejskie notowania wykazały tendencję rosnącą i wartość 81 015 (100\$ kanadyjskich) = 81 \$ USA (przybliżenie) nie jest zamknięciem, wbrew opinii rzeczoznawców z Wall St. chętnie widzących osłabienie waluty sąsiada z północy.

INWESTYCJE

500 mln dolarów

Taką sumę chce przeznaczyć Metro na budowę nowego stadionu oraz Centrum Wystawowego i linii dojazdowej do tych obiektów.

W ramach projektu przewiduje się rozbudowę obecnego stadionu i kosztem 140 mln dolarów wzniesienie nowoczesnej konstrukcji zapewniającej komfort i wygodę dla 65 000 kibiców.

Nowy stadion otrzyma lekką kopułę, za zabezpieczającą wnętrze od kapryśnych wiosennych aury. Całość projektu ma być finansowana z funduszy ontaryjskich, o ile Ottawa nie wyrazi zgody na częściową partycypację w kosztach.

Plan ujawniony stosunkowo niedawno pochłonął już 250 000\$. W pierwszych opracowaniach i projektach, jak też konsultacjach, wzięli udział doradcy i specjaliści rządu ontaryjskiego. Przypuszcza się, że realizacja projektu nastąpi w pierwszej dekadzie '84 r. Przy budowie będzie zatrudnionych w systemie związanym około tysiąca pracowników fizycznych.

Marineland

tuczny usypisku Gory Smoka, świeci surowością hańd, co działa widac kojąco na wielbłądy i słonie, których dosiadanie należy do jedynych dodatkowo płatnych atrakcji parku (dorośli \$2, dzieci \$1).

Bardzo udanym pomysłem jest wybieg jeleni, gdzie można krążyć wśród stad tucznych zwierząt, z ręki, oczywiście karmiąc tam sprzedawaną.

W Marinelandzie są bary i restauracje. Można jednak poczynić oszczędności na zdrowiu i kieszeni, parkując samochód przy końcu parkingu na lewo od wejścia. Duża łąka umożliwia rozłożenie się w przyzwyczajonej odległości od sąsiadów i zjedzenia czegoś domowego przed wejściem do parku. Wprawdzie bowiem są na jego terenie stoły piknikowe, ale dzwiganie bagazy psuje całą zabawę. Piknik można ponownie po kilku godzinach przed odjazdem, w międzyczasie pojadając coś lekkiego i popijając z wodopojów.

Dodac należy, że parking jest również za darmo. W sezonie letnim park otwarty jest od godz. 9 do 6, w innych porach roku od 10 do 4.

Mozna urządzić do Marinelandu wycieczkę zbiorową (15 lub więcej osób) i wypada to taniej. Trzeba się jednak zgłosić wcześniej pod telefonem 356-8250.

POLIMEX

NAJWIĘKSZY - WYPRÓBOWANY - USTABILIZOWANY

GWARANTUJEMY PEŁNĄ JAKOŚĆ NASZEGO SERWISU

PACZKI MORSKIE DOSTAWA 5-8 TYGODNI

PACZKI LOTNICZE DOSTAWA 2-3 TYGODNI

NASZ ADRES

"POLIMEX"

2053 DUNDAS ST WEST, TORONTO, ONT TEL 537-7914

POLIMEX = NAJSZYBCIEJ, NAJTANIEJ, NAJPEWNIJ

Do nabycia towary po bardzo atrakcyjnych hurtowych cenach. Np. kawa ziarnista 1 funt - \$3 20

KORZYSTAJCIE Z USŁUG NAJSTARSZEJ, WYSPECJALIZOWANEJ FIRMY WYSYŁKOWEJ W TORONTO

LOKALNI PRZEDSTAWICIELE W CAŁEJ KANADZIE

NIE TYLKO DLA KOBIEC

KOMBINEZONY

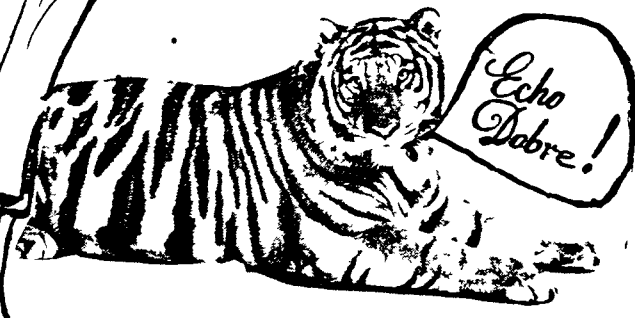
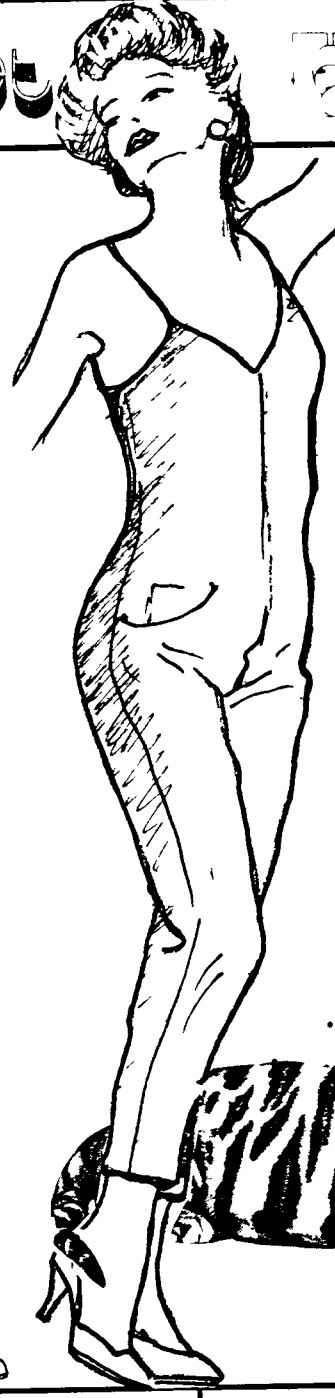
Jednoczęściowe kombinezony od czasu kiedy zrobiły furorę w połowie lat 70-tych niezbyt często goszczą na pokazach mody. Tym niemniej posiadają liczne grono zwolenniczek.

Jest bowiem kombinezon strojem na wszystkie okazje. Odmiany letnie z krótkimi rękawami lub z gorą na ramiączkach czy warianty wieczorowe z jedwabiu, mory albo półprzezroczystej zorze-

ty wraz z kombinezonami ze skóry ukazują skalę możliwości adaptacji zależnie od potrzeb. Rodowód swój kombinezony zawdzięczają autentycznym ubraniom roboczym i kombinezonom spadochroniarzy. Stroje te bardzo popularne dzięki "militarnej" modzie młodzieżowej zaintrygowały projektantów i im to zawdzięczamy bogaty wachlarz propozycji.

Jaki makijaż?

Jeśli potrzebujesz makijażu, jak większość kobiet zacznij od nawilżenia skóry. Jeśli potrzebujesz zatuszować pewne niedoskonałości urody, użyj specjalnego maskującego podkładu, ale tylko w miejscach wymagających korekcy. To samo dotyczy poprawek takich jak np. cien pod oczami. Ponieważ nawilżacz na ogół powodują, że skóra nieco się błyszczy, możesz potrzebować lekkiego, półprzezroczystego pudru aby nadać twarzy matowość i stonować odcienie skóry. Nakładając puder na twarz pamiętaj o strzepnięciu jego nadmiaru z pędzelka. Puder po twarzy rozprowadzaj delikatnie pokrywając wszelkie połyski skóry. cdn

MY THREE SONS RESTAURANT
153 Roncesvalles Ave
Tel. 536-6119

DANIA POLSKIE I KANADYJSKIE
PIEROGI ZUPY DOMOWE
W KAZDĄ SOBÓTĘ - FLACZKI
ZAPRASZAMY

SWÓJ DO SWEGO PO RZETELNĄ OBSŁUGĘ

YANKA REALTY INC.

151 Roncesvalles Ave
Tel 537-4156

KUPNO, SPRZEDAŻ DOMÓW I INTERESÓW

**LUDWIKA BURAKIEWICZ
KOSMETYCZKA**

przyjmuje
DERMATONE
2285 Dundas St. West
Toronto
TEL 537-0542

Od wtorku do piątku w godz 11-7 pm
sobota 9 30 - 6 pm
Tel domowy 533-2482

nowo wprowadzonych na rynek napojów odżywczych w proszku o smakach mlecznym, czekoladowym i pomarańczowym na terenie Kanady i USA. Wspaniałe walory smakowe i odżywcze, niezastąpione w przypadku wyjazdu za miasto na weekendy lub urlop. Ceny niższe od konkurencyjnych. Bardzo dobre warunki finansowe. Napoje zatwierdzone przez Ministerstwo Żywności i Lekarstw.

Poszukują
dystrybutorów

Zygmunt WARDZINSKI
130 MISSION Rd SE
Calgary, Alta T2G 3J9

ANKA & PETER/photographers

2374 Bloor Street West, Toronto, m6s 1p5

769 4488

ZDJĘCIA I PORTRETY NA RÓŻNE OKAZJE

DECORA ART STUDIO
2340 Dundas St. W. Toronto M6P 4A0
Tel. 531-7651

Duża wyprzedaż obrazów olejnych, nowoczesnych plakatów po cenach hurtowych
Duże obrazy olejne "SOFA SIZE" \$59 00
Plakaty oprawione od \$39 00

Oprawiamy obrazy - zdjęcia - wyszywanki - dyplomy - ceny hurtowe
Codziennie od 10 AM do 7 PM

Astra Meat Market

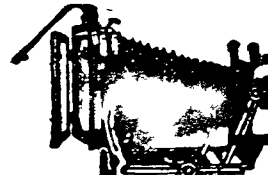
Właściciel E. Rombacz

Na składzie świeże mięsa — własnego wyrobu wędliny oraz importowane towary spożywcze

2238 Bloor St West — Toronto
Tel 763-1093

**INTERNATIONAL
CAMERA REPAIRS**

3351 Bloor St West-kolo Islington
TORONTO ONT M8X 1E9
Tel 239 1882

KUPNO, SPRZEDAŻ, WYMIANA I NAPRAWA
APARATÓW FOTOGRAFICZ-
NYCH RÓŻNEGO TYPU
Właściciel Stan NYCZ

Eurolux
ZAKŁADANIE NOWYCH INSTALACJI
WYMIANA USZKODZONEJ
ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA
PRZEMYSŁOWE I DOMOWE
SPECJALNOŚĆ
OŚWIETLENIE OGRODÓW
(LANDSCAPING LIGHT)
Tel 497-8441

PACZKI
LOTNICZE
MORSKIE

SUPER—EKSPRES
LOTNICZY — 2-4 DNI
ODBIÓR Z LOTNISK

PROMPOL INTERNATIONAL PARCEL SERVICE
CENTRALA 2120 Bloor St W, Toronto, Ont Can
M6S 1M8 Tel (416) 762-7253
FILIA 51 Roncesvalles Ave (416) 536-8040

STANDARD
CUKIER 40 00 lbs \$24 80
EX 18 OWOCE CYTRUSOWE - 6 60 lbs \$19 84
CYTRYNY 13 40 lbs 6 60 lbs
POMARANCZE 20 00 lbs \$26 04
Waga brutto
EX-9 6 lbs
KAWA ZIARNISTA

DO LARY

NABYCIA NA
KAWA, POŃCZOCHY, ARTYKUŁY
NA WYSYŁKĘ BEZ PODATKU

BONY
CASH
MIEJSCU

POLSKI PRZEZ
PROMPOL INT'L
ARCEL SERVICE

KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE

ZDROWIE

AIDS

Zachorowalność na AIDS		
Od czerwca 81 do sierpnia 83		
	Przypadki zachorowań	Śmiertelność
Kanada	33	20
USA	1972	709
Hań	36	20
Francja	13	6
Szwajcaria	7	3
Wielka Brytania	6	3
Inne kraje	27	17
Ogólnie na świecie 2094		828

W MAJU 1980 roku przywiozł na poranek pewien 22-letni nieznany mieszkaniec Nowego Jorku wybrał się do kliniki Mount Sinai Medical Center na Manhattanie. Był sam, chodzenie sprawiło mu trudności. Odczuwał ból w całym ciele, pot spływał mu po twarzy. W ustach i w tchawicy piekło go jak ogień, oczy błyszczały od gorączki, chwiła się na nogach.

W izbie przyjęć trzeba było mu pomóc zdjąć ubranie wiszące na nim luźno. Dwaj inni lekarze zobaczyli w chudzonego człowieka fioletowymi guzami. Niektóre z nich kiwały. Praca była szorstkim bakterii, jelita — grzybow. Chory mógł zwrócić do płuc tylko niewiele powietrza. Mówił więc cicho, robiąc długie pauzy.

Już od wielu miesięcy — jak opowiedział — szukał rady u swego lekarza z powodu gorączki, zapalenia gruczołów limfatycznych i zmian skórnych, jednak żadne leki o działaniu bakterioobójczym nie przyniosły poprawy. Nie udało się nawet postawić diagnozy.

Nie znamy przyczyn AIDS

Ustalenie właściwej diagnozy okazało się niełatwe również dla słynnych lekarzy z centrum medycznego Mount Sinai. Hodowali kulturę bakterijne pobrane z węzłami z sinawych węzłów, prześwietlali pacjenta od stóp do głów a w toku rozmów badał jego dotychczasowe życie. Chory opowiadał najokropniej jak mógł, nie przemiłował również faktu, że był homoseksualistą. Bez słowa skargi wyrzynał przez trzy miesiące szorstkie leczenie. W sierpniu umarł.

Był jedną z pierwszych ofiar AIDS — śmiertelnej w skutkach niewydolności systemu obronnego ludzkiego organizmu. Nazwa AIDS od słów «Acquired Immune Deficiency Syndrome» oznacza syndrom nabytej niewydolności immunologicznej i wynikające z niej choroby przede wszystkim rak, ale również nieuleczalne zapalenie płuc i inne infekcje.

Nazwa AIDS, sztucznie wyniesiona przed trzema laty na użytek lekarzy (i nie darzona nawet przez nich zbytym zainteresowaniem) stała się w ciągu kilku miesięcy hasłem, alarmującym cały świat. AIDS — to nowoczesna plaga, epidemia, która chyba dopiero teraz zaczyna się naprawdę — jak sądzą eksperci z amerykańskiego ośrodka kontroli epidemiologicznej w Atlancie (stan Georgia).

Zarejestrowano tam do końca maja br. 1558 jednoznacznie stwierdzonych przypadków AIDS z całego świata. W samych Stanach Zjednoczonych zmarło na tę chorobę 598 osób. Gdy choroba zostaje wykryta, jest to najczęściej już ostatnie «finalne» stadium — choroba pozostaje już niewiele nadziei.

Medycyna nie zna żadnego lekarstwa na AIDS, nie udało się również jeszcze wykryć przyczyny tej choroby. Szukamy zupełnie po omacku — stwierdza Center for Disease Control (CDC) w Atlancie. Ten ośrodek epidemiologiczny zlicza zmarłych i ciężko chorych i — przynajmniej do własnej bezradności — chwytają się każdej słomki.

Federalny Urząd Zdrowia RFN jest zdania, że obecnie daje się zauważyć dopiero «wierzchołek góry lodowej» — w RFN jest około 100 chorych z podejrzeniem AIDS, zmarło 6 osób. «Nasza epidemia AIDS jest spóźniona o około 2 lata w stosunku do Stanów Zjednoczonych» — wyjaśnia Johanna L'age-Stehr, dyrektor Federalnego Urzędu Zdrowia do spraw naukowych. Oznacza to, że w ciągu najbliższych 2 lat liczba chorych w RFN może wzrosnąć szesnastokrotnie.

Rokowanie dla chorych jest niepomyślne — dowodzą tego amerykańskie statystyki CDC.

● w ciągu dwóch lat od postawienia jednoznacznej diagnozy AIDS umiera 80 proc. pacjentów, w ciągu trzech lat — 86 proc.;

● u żadnego spośród chorych na AIDS nie odnotowano jeszcze wzdrowienia.

«Nigdy jeszcze w mojej karierze zawodowej — mówi Peter Mansell z Instytutu Badań nad Rakiem w Houston (Teksas) — nie znalazłem się w obliczu tak frustrującej, tak deprymującej sytuacji». Amerykański ośrodek epidemiologiczny przygotowuje ludność na dalsze, mroźne krew w zylach wiadomości. Peter Drotman, doktor z CDC, oświadcza: «Jeśli sprawa AIDS będzie się rozwijała nadal tak jak dotąd, to nie sposób powiedzieć, czym się to skończy».

W USA nadano ostatnio «narodowy priorytet» («No 1 priority») badaniu i zwalczaniu AIDS krajowy resort zdrowia w Waszyngtonie włożył na ten cel odpowiednie środki.

Plaga homoseksualistów

Sekretarz stanu w amerykańskim resorcie zdrowia, Edward N. Brandt, próbował uspokoić opinię publiczną «Osobście nie wierzę, by istniały powody do paniki». Jego zdaniem nie należy nie wskazywać na to, aby epidemia rozszerzała się poza znane grupy szczególnego ryzyka.

Mimo to rząd amerykański przeznaczył na ten cel 15 mln dolarów w obecnym roku budżetowym, zespołem badawczym zlecono natychmiast zbadać sześć tematów, związanych z AIDS. Ludność amerykańska, jak pisał NEW YORK TIMES jest «coraz bardziej zaniepokojona», odkad coraz więcej lekarzy donosi ze AIDS «zaczęła się nie tylko między mężczyznami homoseksualistami, ale również kobiety i dzieci».

Czy grozi masowa plaga? Czy AIDS spadnie na ludzkość, niktym jeździć na czarnym koniu i Apokalipsy?

Zakaźne choroby, jak dżuma i cholera, a także ciężkie schorzenia o podłożu wirusowym, jak ospa i paraliż dziecięcy, udało się człowiekowi poddać kontroli dzięki poprawie higieny, szczepieniom i lekowi. Również w przypadku takich chorób wirusowych, jak półpasiec czy zapalenie wątroby, rzyceństwo wydaje się już bliższe. Szokiem jest więc pojawienie się zagadkowej choroby AIDS, co do której na razie tylko jedno wiadomo na pewno atakuje ona — jak dotąd — głównie mężczyzn-homoseksualistów (...)

We Frankfurcie nad Menem, gdzie, jak dotąd, zmarli na AIDS trzej homoseksualiści seksuolog Volkmar Sigusch zaobserwował w środowisku homoseksualistów «poczucie ogromnej bezradności», to samo odnosi się do Beilina Zachodniego.

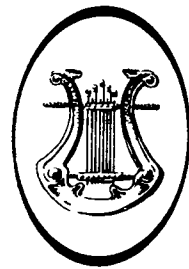
To poczucie bezradności cechuje zarówno zainteresowanych, jak i ich lekarzy. Profesor Meinad Koch z Federalnego Urzędu Zdrowia mówi: «Nie mam pojęcia, jak będzie się rozwijać epidemia. Wiele informacji naukowych na temat AIDS to jedynie soft evidence — przypuszczenia nic więcej».

Odnosi się to niemal do wszystkich aspektów nowej choroby. Za pewne uchodzi jedynie, że jest to choroba zakaźna, infekcyjna. Określeniem tym medycyna obejmuje setki różnych schorzeń — banalny katar, nieszkodliwe przeważnie choroby dziecięce, jak odra, ospa wietrzna czy s/karlatyna, do tego cztery klasyczne choroby weneryczne (rzerączka, syfilis, szankier męski, weneryczne zapalenie węzłów limfatycznych) i kankanafe — nowych chorób tego typu. Do chorób zakaźnych zaliczają się zarówno nieszkodliwe pasożyty, jak grzyby chorobotwórczy powodujący grzybice stóp, jak i choroby groźące śmiercią (np. dżuma) lub też wywołane (jak ospa).

Dokonczenie w następnym numerze (6 V.)

DER SPIEGEL

NOWOOTWARTA POLSKA RESTAURACJA CHOPIN RESTAURANT

z pełną licencją alkoholową
poleca
TRADYCYJNĄ POLSKĄ KUCHNIĘ
Obiady i kolacje z 3 dan
z miłą polską obsługą
PRZYJMujemy ZAMÓWENIA NA
*bankiety,
*wesela,
*chrzciny

oraz na wszelkie inne okazje do 200 osób włącznie
DANCINGI z doskonałym zespołem
"BATORY SOUND" BAND
PIĄTEK SOBOTA NIEDZIELA
8 00 wiecz 1 00 rano
KIEROWNICTWO Z WIELOLETNIĄ PRAKTYKĄ
KULINARNĄ
1720 QUEEN ST W, TORONTO ONTARIO
(w pobliżu Roncesvalles Ave.)
TEL 532 9768

NASZ SERWIS GWARANTUJE ZADOWOLENIE NADAWCOM I ODBIORCOM!
JEDYNA FIRMA POSIADAJĄCA KANADYJSKI SERWIS W POLSCE

TransCanPol PACZKI DO POLSKI

Termin dostawy paczek morskich do 8 tygodni
Termin dostawy paczek lotniczych do 3 tygodni
W szczególnych przypadkach termin dostawy do 5 dni
★ Paczki są dostarczane do domu odbiorcy bez względu na miejsce zamieszkania
★ Odbiorca nie ponosi żadnych opłat za doręczenie
★ Wysyłający otrzymuje potwierdzenie odbioru podpisane przez odbiorcę w Polsce
★ Wszystkie przesyłki są ubezpieczone

WYSYŁAMY
☐ Paczki własne klientów bez ograniczenia wagi
☐ Paczki standardowe i do wyboru z własnych magazynów w Toronto Chicago Warszawie
☐ Przekazy pieniężne
☐ Sprzęt gospodarstwa domowego
SOLIDNIE — SZYBKO — TANIO
UWAGA POSIADAMY NA SKŁADZIE DUŻY WYBÓR TOWARÓW PO ATRAKCYJNYCH CENACH
W METRO TORONTO BEZPŁATNIE ODBIERAMY PACZKI Z DOMU

TransCanPol

Centrala 393 Roncesvalles Ave, Toronto Ont M6R 2N1.
TEL 535-9944

SZCZEGÓLOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE I DEALERZY

<p>ONTARIO
ARKA
3635 Cawthra Rd
Mississauga
Tel 276-3902</p> <p>SEMEHEN WHOLESALE MEAT PRODUCTS
1572 Bloor St West
Toronto Ont
Tel 534-2423</p> <p>JAN REINERT
301 Beatrice St
Welland Ont
Tel 732-4568</p> <p>BETA BOUTIQUE
145 Roncesvalles Ave.
Toronto Ont. M6R 2L2</p> <p>BARTON CENTER
774 Barton E
Hamilton Ont
Tel 549-8652</p> <p>WELLINGTON DELI
623 Upper Wellington
Hamilton Ont
Tel 385-9730</p> <p>HELEN S DELICATESSEN
50 James St
St Catharines
Tel 685-0452</p> <p>OSHAWA MEAT PRODUCTS
1818 Dundas St E
Whitby Ont
Tel 725-5821</p> <p>HOFFMAN S MEAT
2357 Eglinton St E
Scarborough Ont
Tel 757-5752</p> <p>OLD EUROPEAN DELI
555 Ritson Rd S
Oshawa Ont
Tel 576-2225 lub 278 5515</p> <p>MARY S DELICATESSEN
602 Dundas St
Woodstock Ont
Tel (519) 539 1190</p> <p>EUROPEAN FOODS & RESTAURANT
399 St Clair
Chatham
Tel (519) 351-4435</p> | <p>CZESLAW JEDLINSKI
1332 Hall St
Windsor
Tel (519) 254-4035</p> <p>IRENA DEBICKA
50 Gillard St
Wallaceburg Ont
Tel (519) 627 1958</p> <p>BALTYK DELICATESSEN
406 Hamilton Rd
London Ont
Tel (519) 434-4025</p> <p>CUNNINGHAM S INTERNATIONAL DELICATESSEN
596 Plains Road East
Burlington
Tel (416) 637-6488</p> <p>KENT KITCHEN
1231 Dufferin Ave.
Wallaceburg
Tel (519) 627 1017</p> <p>KRAKUS DEL
850 Colborne Rd
Sarnia Ont
Tel (519) 337 6724</p> <p>VINCENT SURDYK
Barrie R5 L4M 457
Tel (705) 722-4692</p> <p>ODESSA DELICATESSEN
486 Merritt St
St Catharines L2P 1P3
Tel 682-8700</p> <p>JAMISON VARIETY
291 St Johns Rd
Toronto Ont. M6G 2J9
Tel. 767-0642</p> <p>ALBERTA POLONEZ TRAVEL AGENCY LTD
10154 — 103 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-0521</p> <p>INTERLOT TRAVEL LTD
10856 — 97 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1648</p> <p>B & C GROCERIES LTD
10570 — 96 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1732</p> | <p>JAVE & CENTRAL ST
w godz 10 rano — 6 wiecz.
Calgary Alta</p> <p>BETTY S EUROPEAN DELICATESSEN
Market Mall
Shaganappi Tr N W
Calgary Alta
Tel 286-1077</p> <p>BRITISH COLUMBIA
ALAMCO LTD
3994 Fraser St N
Vancouver B C
Tel (604) 434-6444</p> <p>MANITOBA PARCEL SERVICE
TEMPO
358 Selkirk Ave
Winnipeg Man
Tel (204) 586-5817</p> <p>23 — 1700 Burrows Ave.
Winnipeg Man
Tel (204) 632 5878</p> <p>MIRACLE BAKERY
1386 Main St
Winnipeg Man.
Tel (204) 586-6140
586-5750</p> <p>HONEY BEE BAKERY
284 Selkirk Ave.
Winnipeg Man
Tr (204) 582-4202</p> <p>SPECJALNA OBSLUGA paczek z domu
Winnipeg Man
Tel 783-4689 786 2702</p> <p>QUIBEK VOYAGES
BATORY TRAVEL
1598 boul Saint Laurent
Montreal
Tel 845 2108</p> <p>MARCHE W & S MEAT MARKET REG D
2657 Rouen St
Montreal
Tel 526-0991</p> |
|---|--|---|

EDMAR ENGINEERING COMPANY

Engineering Design / Air Conditioning / Plumbing /
Electrical Construction and Service
Właściciel Marek Rugala

Poleca

- * INSTALACJE URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH,
- * PIECÓW ELEKTRYCZNYCH I GAZOWYCH,
- * NAWILZACZY,
- * ELEKTRONICZNYCH FILTRÓW

KLIMATYZACJA
DOMOWA

Aktualny cennik:

2 tonowa	\$1650
2.5 tonowa	\$1750
3.0 tonowa	\$1950

NAPRAWY I KONSERWACJA URZĄDZEŃ 24 GODZINY NA DOBĘ

ETOBICOKE, ONTARIO TEL 626-3560

STRONA BOLKA i LOLKA

Redaguje
**LESZEK
MECH**

"POLONIA REVIEW"

Polski Program Telewizyjny

We środy o 8 wieczorem, w piątki o 7 30 wiecz
i w soboty o 2 30 p m na kanale 10 (Maclean-Hunter w
dzielnicy Parkdale)

Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia Polonii
kanadyjskiej "Polonia Review" jest niezależnym polskim
programem niepodległościowym

Przerwa wakacyjna w lipcu i sierpniu

"Pani Jadwiga"

Polski program radiowy

ze stacji CHWO 1250 w Oakville
od godziny 1 do 2 w każdą sobotę

Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty
przyjmuje się telefonicznie - 691-8789

Echo Ojczyzny

codzienny polski program radiowy

nadawany od godziny 11 05

od poniedziałku do piątku włącznie

ze stacji CHIN FM 100 7

tel. 531-9991

Prowadzi Karola Kęsik

Muzyka,
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe
i wszelkie komunikaty

TRZY RAZY W TYGODNIU

PROGRAM RADIOWY POLONEZ

W PIĄTKI 9 00-10 00

1250 AM

w soboty 3 30-4 30

1250 AM CHWO

W NIEDZIELE 10 30-11 30 a.m 1190 AM CJMR

ADRES REDAKCJI POLONEZA
2120 BLOOR st W
TORONTO, ONT M6S 1M8
TEL (416) 762-7401

MAREK J GOLDYN
PRODUCENT

THUNDER BAY PACZKI DO POLSKI

MORSKIE \$ 1 80
LOTNICZE \$ 4 15

The Right Fit 126 N May Street
Tel 622 - 2571

Dlaczego nie chcę być supermanem?

Pytanie wielu zdziwi,
gdyz byliby szczęśliwi
mając cud-możliwości,
mogąc lecieć nad chmury,
przenikac poprzez mury
i miec z zelaza kosci

Po co mi pięć z zelaza,
gdy przebieram w wyrazach
szukając rymow rozných
Nie rewolwer i skrzydła,
lecz pizamę i mydło
potrzebuję w podroży

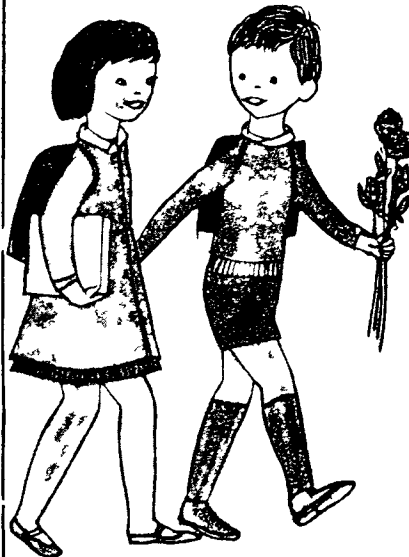
Nie dla mnie wszystko to to,
ja wolę isc piechotą
w cieniu lisci miast chmurki,
ponadto lubię nieraz
jak w mięśniach mi doskwiera
po biegu przez pagorki

Stąd nie narzekam wcale,
ze nie mam superzalet,
czy superpowodzenia
Jestem zadowolony,
ze w "Echu" mam poł strony
i cos do powiedzenia

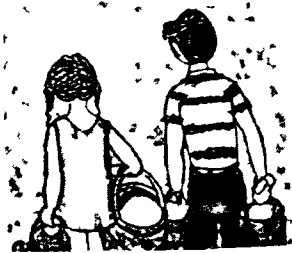
Sierpień w Polsce

Dla polskich dzieci, podobnie
zresztą jak dla kanadyjskiej dzia-
twy, jest to drugi miesiąc wakacji
Długo będzie się pamiętało wy-
cieczki po gorach i dolinach, har-
cerskie ognisko z piosenkami,
pluskanie w morskich falach
Przypominam sobie jak mama -
nauczycielka opowiadała mi zda-
rzenie z piątej klasy Na lekcji
mowiono o wynalazkach W pe-
wnym momencie jeden z chłop-
ców mruknął głośno "Najwięk-
szym wynalazcą był ten, kto wy-
myślił wakacje"

Koncowe dni sierpnia to gorą-
czkowe przygotowania dzieci do
szkoły Trzeba kupic zeszyty,
książki i wiele innych rzeczy, ko-
re nie tak łatwo znaleźć w pol-
skich sklepach Wśród wielu kłopotów ten jest szczególnie dotkli-
wy, bo bez szkolnych pomocy, a
takimi są zeszyty, książki, jak
smutno muszą wyglądać lekcje
polskiego, historii czy geografii

Ale sierpień to
dni leniuchowania nie dla wszyst-
kich dzieci mieszkających w Pol-
sce Na ten miesiąc przypada za-
konczenie zniw w polu, młocenie
zboża, zebranie owoców z krze-
wow i drzew w sadzie Nikt wte-
dy nie ma chwili wytchnienia
Dzieci na wsi pomagają
dorosłym

Kiedy zniwa skonczone nad-
chodzi święto polskiej wsi Doży-
nki W dawnych czasach zniwa
rozpoczynano od skromnej uro-
czystosci zwanej zazynkami W
jednym z rogów pola kładziono
bochen chleba na białym obru-
sie z życzeniem, aby plon zebrać
bogaty Natomiast po skoszeniu i
zżęciu (maszyn jeszcze nie znano,
koszono kosami i żęto sierpami)
wszystkiego zboża zaczynała się
wesola, radosna zabawa z tane-
cznym korowodem dziewcząt i
chłopców niosących wieniec uple-
ciony z kłosów Krakowski wojt
kazdego roku wręczał swiezowy-
pieczony chleb na srebrnej tacy
polskiemu krolowi na Wawelu
Zwyczaj dożynek przetrwał do
naszych czasów i mejednokrotnie
brałem w nim udział w Polsce

W dzień Matki Boskiej Zielnej
nikt mieszkający w polskiej wsi
nie zapomina o poświęceniu w
kosciele małego wianka uplecio-

Wieniec dożynekowy

nego z kłosów pszenicy, żyta, je-
czmienia i owsa oraz przybrane-
go gałązkami polnych kwiatów i
zioł z dodatkiem mniejszych
owoców Po powrocie do domu
wkłada się go za ramę obrazu z
wizerunkiem Matki Boskiej Gdy
ktos w rodzinie choruje, wtedy
oprócz leków zapisanych przez
lekarza dostaje do wypicia szkla-
nkę naparu z kilku listeczkami
zioł i owocami z wianka W wie-
lu wsiach zachował się jeszcze je-
den zwyczaj W dzień świętego
Wawrzynca, 10 sierpnia, do ko-
ścioła niesie się garniec miodu po-
debranego pszczołom i po po-
święceniu częstuje się nim
domownikom i sąsiadom

Sierpień w polskiej przyrodzie
jest miesiącem, w którym rozpo-
czyna się przygotowanie do jesie-
ni i zimy Juz niektóre ptaki jak
bociany i zorawie zbierają się na
gromadne sejmiki będące pozeg-

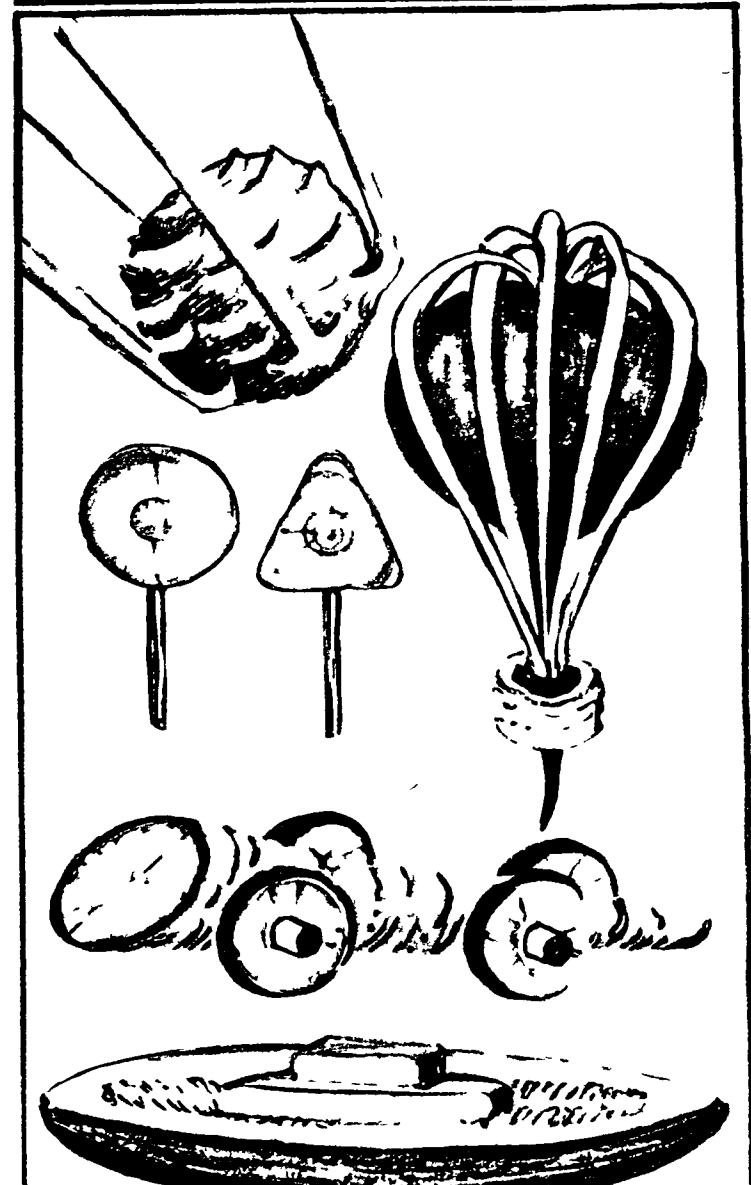
naniem polskiej ziemi przed od-
lotem do południowych krajów
Na polach i w ogrodach krzają-
ją się nie tylko ludzie Jakże czę-
sto można widzieć chomika cią-
gnącego kłosa zboża do podziem-
nej spizarni albo rudą wiewiórkę
chowającą orzechy w dziupli
Podobnie wiele innych zwierząt
robi zapasy na zimowe miesiące
W powietrzu już nie dostrzega się
kolorowych motyli

W sierpniu zaczynają się pier-
wsze lesne wyprawy na grzyby
Nawleczone na sznurek, wysu-
szone w słońcu są wspaniałym
dodatkiem do wielu zup, a pose-
kane i wymieszane z kapustą na-
dzeniem dla wigilijnych piero-
gow

W tysiącletniej historii Polski
wiele wydarzeń związanych jest z
sierpniem Dwie daty są szczegol-
nie tragiczne 5 sierpnia 1772
roku nastąpił pierwszy rozbiór
Polski dokonany przez wrogich
sąsiadów Rosję, Prusy i Austrię
Niewola narodu trwała sto pięć-
dziesiąt lat Druga bolesna rocz-
nica to wybuch Powstania War-
szawskiego 1 sierpnia 1944 roku
Żołnierze Armii Krajowej, harce-
rze i cywilna ludność przez dwa
miesiące walczyła z Niemcami A
po drugiej stronie Wisły stały
wojska Armii Radzieckiej nie
próbujące przyjść z pomocą
ginącej stolicy kraju walczącego z
tym samym wrogiem

Wspomniałem o sierpnie służą-
cym do żęcia zboża Od nazwy
narzędzia wywodzi się nazwa
miesiąca

ZABAWKI

Z marchewki można wy-
ciąć samochody wycigowe
na marchewkowych koł-
kach i znaki drogowe, zat-
knięte na patyczkach Z bu-
raka może być balon, z
ogorka - łódź podwodna, z
kalarepy - satelita Takie
pojazdy mogą pojechać na
kolację

SPORT

SPORT

Ogłoszenia

Z czego żyje gimnastyczka ?

- To nie jest sport, lecz hobby
Tutaj nikt nie zarabia milionów
Nikt nie ma willi i mercedesa
W najlepszym razie można zostać
trenerem gdzieś na prowincji lub
w szkole

- Pamiętam, że Pani ambicje
sięgały podium, medali

- Już nie Ta kontuzja wykluczyła mnie z klubu Zerwane ścięgno, zerwane kontakty Musiałam wyrzucić marzenia do kosza
Dziewczyna kiwa głową z niedowierzaniem Ja patrzę na pustą korytarz dworca lotniczego i zastanawiam się z czego ona żyje
- Nikt nie chciał Pani pomóc?
- Nikt A właściwie tak, moja koleżanka z liceum Ona była bardziej przewidująca Trafila do cyrku Jest zadowolona Trapez i woltażerka Bardzo widowiskowe pokazy Jest młoda, zdolna Duzo czasu spędza na zagranicznych arenach O wiele więcej niż przeciętny gimnastyk I jest zadowolona Jeszcze na AWF mowiono "Sport? Ależ to zawód" Ja miałam ambicję, inni, chcieli tylko zarobic
- Rozumiem, że Jelinek nie jest dla Pani
- Nie Już nie
Rozstaliśmy się zupełnie obojętnie Dziewczyna odeszła kulejąc, a ja obracałem w rękę kupiony od niej bukiet biało-czerwonych goździków Chciałem wręczyć jej te kwiaty z podziękowaniem za Ale nie zrobiłem tego Symbole, gesty, słowa Iu byłem sportowcem należałoby wręczyć kwiaty? Ilu ludziom "sport" zamieli życie w marginesowe bytowanie Pamiętam boksera-szatniarza i kolarza-dozorcę A teraz ona! Goździki na zeskoku w życie
KIBIC

Z KORTÓW

Canadian Open
At York University
FINALS
Singles
Martina Navratilova (1) U.S. def
Chris Evert Lloyd (2) U.S. 6 4 4 6
6 1

Martina Navratilova

Top ten Tennis

1	Martina Navratilova	\$474,497
2	Chris Evert Lloyd	\$230,386
3	Andrea Jaeger	\$183,309
4	Pam Shriver	\$141,229
5	Wendy Turnbull	\$134,913
6	Billie Jean King	\$117,758
7	Sylvia Hanika	\$106,675
8	Bettina Bunge	\$93,612
9	Kathy Jordan	\$88,424
10	Andrea Temesvari	\$85,001

Grand Prix

At Stowe, Vt
FINAL
John Fitzgerald Australia def
Vijay Amritraj India 3 6 6 2 7 5

ATP championship

At Kings Island Ohio
FINAL
Mats Wilander (4) Sweden def
John McEnroe (1) U.S. 6 4 6 3

SPORTOWA MEKKA - Edmonton

Uniwersjadą '83 w Edmonton (Alberta) była dla polskiej ekipy "medalem utraconym" - co z goryczą wypomnił jeden z trenerów w prywatnej rozmowie. Niewielka liczebnie ekipa swoje jedyne sukcesy zawdzięcza lekkoatletom. Przypomnijmy złoty medal - 800 m - Ryszard Ostrowski, srebrny - dysk - Dariusz Juzyszyn, brązowy - oszczep - Stanisław Gorka. Zawiedli nadzieje tak pływacy jak i szermierze. Czy mogło być lepiej? Zapewne tak, gdyby władze sportowe w Polsce odważyły się na wysłanie do Kanady "całości swych sił". Jest źle, jeśli inne niż sportowe względy i miary rozstrzygają o tym, kto weźmie udział w zagranicznej imprezie. W/1 trener powiedział - "możemy wystawić ekipę równą tej, którą wystawili Kandydajcy i Amerykanie. Tutaj trzeba było wysłać nie dwadzieścia osób, lecz dwieście. Tak, to jest kosztowne, ale to procentuje doświadczeniem zawodników (obykiem, kontaktem z lepszymi od siebie, a więc nauką i szansą na lepsze jutro). Czy sądzi Pan, że w Japonii będzie nas dużo więcej? "Gora" rozlicza się z medali. Dlatego gra "pewniakami". Czy widział Pan taki brak perspektywicznego myślenia gdziekolwiek indziej? Nasi studenci nie są mniej ambitni i zdolni niż ich "sąsiedzi" (ZSRR - zdobył w sumie 115 medali!). Tylko że tam, wyjazd jest awansem, a u nas? U nas jest sytuacja premiowa za medale dla "Gory". Co z tego mają zawodnicy i trenerzy? O! Tyle!" -

Gest był wymowny. Aż nadto. Najkrótszy komentarz. Trener miał rację. O ile chcemy w Japonii (KOBO) liczyć medale, powinniśmy już dzisiaj otworzyć granice przed studentami - sportowcami, zapewniając im takie warunki by nie musieli, tak jak to miało miejsce w Edmonton, wstydzić się pytan dziennikarzy w rodzaju - A gdzie jest reszta?

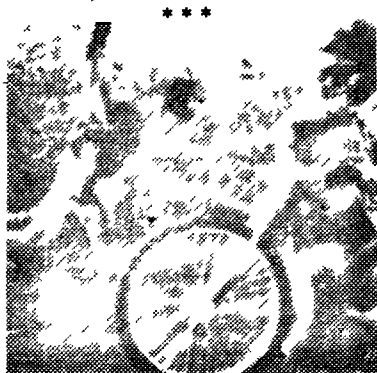

21 milionów za Dziekanowskiego 8 milionów za Wijasa

Widzew uzyskał zgodę GKKS i oto w meczu z 6 08 (Bałtyk-Gdynia) i Widzew-Lodz, Dziekanowski zagrał w barwach Widzewa. Jak? Proszę przeczytać
" - Największe wzmocnienie łodzian - to jednak niewątpliwie Dariusz Dziekanowski. Do ostatniej chwili nie było wiadomo, czy piłkarz ten będzie mógł już w tym sezonie wystąpić w Widzewie. Otrzymał jednak zgodę na grę w klubie cywilnym Dziekanowski oczywiście jeszcze nie rozumie się w stu procentach z nowymi kolegami, ale to przecież tylko kwestia czasu. I tak, jak na gruntowną przebudowę, zespół Widzewa jest niezwykle zgrany. Dziekanowski - jak to się mówi w

KRONIKA WYPADKÓW

"Czarny Rumak sieje śmierć" - na torze Silverstone - (W Brytania) zginęli Peter Huber (Szwajcaria) oraz Norman Brown (Płn Irlandia)

W Polsce, ostatnie finały mistrzostwa torze Wybrzeża, obfitowały w szereg poważnych wypadków. Wśród zawodników najcięższych kontuzji doznał Roman Jankowski i Jan Krzysztyniak

piłkarskim języku - szukał gry, a strzelona przez niego bramka przejdzie zapewne do historii rozgrywek w tym sezonie. Otrzymał trudną piłkę, przyjął ją na piers i momentalnie strzelił z powietrza. Andrzej Czyżewski nie miał najmniejszych szans

Tak więc "nowy i nie tani nabytek" prawdopodobnie będzie następcą Bonka w dalszych transakcjach, tym razem dolarowych (Boniek trafił do Juventusu za drobiażkę, 1 700 000 dolarów). Z innych zakupów Widzewa Jerzy Wijas (z GKS - Katowice) - 8 mln złotych, Jerzy Leszczyk (z GKS - Bełchatow) - 2 mln zł, Dariusz Marciniak (ze Stali - Rzeszow) - 2 mln zł, Andrzej Wozniak (Gornik - Konin) - 880 000 zł

UWAGA Polonia w Toronto i okolicy POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD.

2150 BLOOR ST. W.

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762-9523

Konta depozytowe 7 % rocznie
Specjalne konta depozytowe 6 1/4 % rocznie
(minimalny depozyt \$5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)
3-miesięczne certyfikaty 8 % rocznie
6-miesięczne certyfikaty 8 1/2 % rocznie
1-letnie certyfikaty 9 % rocznie
3-letnie certyfikaty 10 % rocznie
3-letnie certyfikaty Non-redeemable 11 % rocznie
RRSP i RHOSP 9 % rocznie
Pozyczki personalne 14 1/2 % rocznie
Hipoteki 13 % rocznie
BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2.30 po poł i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł. oraz **SOBOTY** od 10 do 12.30
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

Copernicus Meat Prod.

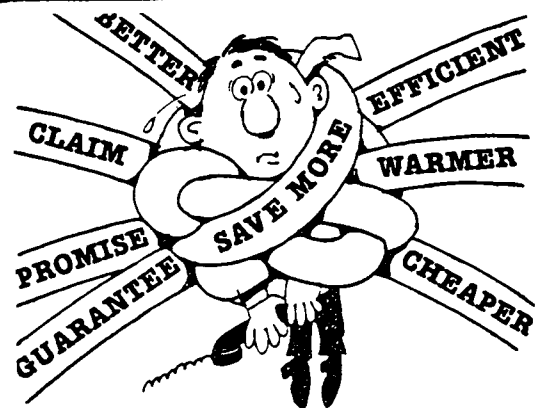
79 Roncesvalles Av.
Tel. 536-4054

Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie
Szynek, boczka, balerony, kiełbasy na sposób polski
oraz wiele innych wędlin i delikatesów -
ogórka kiszzone, kapustę z beczki, śledzie, pierogi.

T.S. PAKULSKI

HENRY CARTAGE and MOVING Właściciel HENRYK PODSIDLIK Wszelkie przewozy towaru i przeprowadzki

Usługi ubezpieczone
Tel 278-4480

Jeśli zadasz nam pytanie w sprawie wykorzystania energii, udzielimy ci prostej odpowiedzi.

Mówi się obecnie dużo o oszczędzaniu energii. Czasami trudnym się wydaje znalezienie odpowiedzi na wszystkie pytania w tej sprawie.

W TORONTO HYDRO przygotowaliśmy specjalny program informacyjny by stworzyć naszym klientom podstawę do podejmowania finansowo uzasadnionych opartych o najnowsze fakty decyzji dotyczących wykorzystania energii.

Objasnimy Ci jak uzyskać pomoc rządową, pożyczkę na budowę czy remont sieci wodno-kanalizacyjnej czy założenie pomp osuszających. Aranzujemy indywidualną ocenę, która na miejscu pozwala na ustalenie jakie istnieją możliwości oszczędzania energii w tym domu.

Sądymy, że jeśli zapytacie nas o sprawę związane z oszczędnością energii, udzielimy ci prostej odpowiedzi.

**Toronto Hydro
Energy Conservation Hotline**

595-6780

